

Bruxelles, 22. ožujka 2018.
(OR. en)

7420/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0073 (CNS)**

**FISC 151
ECOFIN 277
DIGIT 48
IA 78**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	22. ožujka 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 148 final
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE VIJEĆA o zajedničkom sustavu poreza na digitalne usluge kojim se oporezuju prihodi od pružanja određenih digitalnih usluga

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 148 final.

Priloženo: COM(2018) 148 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 21.3.2018.
COM(2018) 148 final

2018/0073 (CNS)

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

**o zajedničkom sustavu poreza na digitalne usluge kojim se oporezuju prihodi od
pružanja određenih digitalnih usluga**

{SWD(2018) 81} - {SWD(2018) 82}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Jedinstveno digitalno tržište jedno je od glavnih političkih prioriteta Europske komisije¹, čiji je cilj stvaranje digitalnih mogućnosti za građane i poduzeća na tržištu s više od 500 milijuna potrošača u EU-u. Kako bi se taj potencijal ostvario, potreban je moderan i stabilan porezni okvir kojim se potiču inovacije, rješava problem rascjepkanosti tržišta i svim dionicima omogućuje iskorištavanje nove tržišne dinamike pod pravednim i uravnoteženim uvjetima. Osiguravanje pravednog oporezivanja digitalnoga gospodarstva ujedno je i dio plana Europske komisije za pravedan i učinkovit porezni sustav u Europskoj uniji².

Digitalno gospodarstvo mijenja naše interakcije, kupovanje i poslovanje. Digitalna poduzeća rastu znatno brže od gospodarstva općenito i taj će se trend nastaviti. Digitalne tehnologije donose brojne prednosti za društvo i, sa stajališta oporezivanja, stvaraju mogućnosti poreznim upravama i pružaju rješenja za smanjivanje administrativnog opterećenja, olakšavanje suradnje među poreznim tijelima, kao i za borbu protiv utaja poreza.

Međutim, ubrzavanje digitalne transformacije gospodarstva otežava kreatorima politika nalaženje rješenja kojima se može osigurati pravedno i djelotvorno oporezivanje, s obzirom na to da su važeća pravila za oporezivanje dobiti zastarjela i ne uvažavaju ta kretanja. Konkretno, važeća pravila više ne odgovaraju sadašnjem kontekstu u kojem je omogućeno internetsko prekogranično trgovanje za koje nije nužna fizička prisutnost, u kojem se poduzeća uvelike oslanjaju na nematerijalnu imovinu čiju je vrijednost teško utvrditi i u kojem su sadržaj koji stvaraju korisnici i prikupljanje podataka postali osnovne aktivnosti za stvaranje vrijednosti digitalnih poduzeća.

Na međunarodnoj razini, Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) je u svojem izvješću o mjeri 1.³ objavljenom 2015. u okviru projekta OECD-a i skupine G20 za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS) istaknuo digitalizaciju i poslovne modele koji se temelje na digitalizaciji kao izazove za međunarodno oporezivanje. Nakon tog izvješća, ministri financija skupine G20 ponovno su izrazili podršku radu OECD-a na oporezivanju i digitalizaciji. Stoga OECD radi na prijelaznom izvješću⁴ o oporezivanju digitalnoga gospodarstva, koje je u ožujku 2018. predstavljeno ministrima financija skupine G20. U prijelaznom izvješću razmatra se potreba prilagodbe međunarodnog sustava oporezivanja u odnosu na digitalizaciju gospodarstva i utvrđuju elementi koje trebaju uzeti u obzir one zemlje koje žele uvesti privremene mjere radi rješavanja poreznih izazova koji proizlaze iz digitalizacije.

Na razini Unije ta su pitanja zabilježena u Komunikaciji Komisije „Pravedan i učinkovit sustav oporezivanja u Europskoj uniji za jedinstveno digitalno tržište”⁵ donesenoj 21. rujna

¹ COM(2015) 192 final.

² COM(2015) 302 final.

³ OECD (2015.), „Rješavanje poreznih izazova u digitalnom gospodarstvu: Mjera 1 – 2015. konačno izvješće”, OECD Publishing, Pariz.

⁴ OECD (2018.), Izazovi oporezivanja koji proizlaze iz digitalizacije – Prijelazno izvješće 2018: Uključivi okviru za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS), OECD Publishing, Pariz.

⁵ COM(2017) 547 final.

2017. Trenutačna inicijativa navedena je i u pismu namjere priloženom govoru Predsjednika Junckera o stanju Unije iz 2017.⁶ Kad je riječ o državama članicama, nekoliko ministara financija država EU-a potpisalo je zajedničku političku izjavu („Zajednička inicijativa o oporezivanju trgovačkih društava koja posluju u digitalnom gospodarstvu”) kojom su podržana djelotvorna rješenja u skladu s pravom EU-a „na temelju koncepta uvođenja takozvanog ‚poreza radi izjednačavanja‘ primjenjivog na promet koji su u Europi ostvarila digitalna poduzeća”⁷. Izjavu su slijedili zaključci Europskog vijeća⁸ doneseni 19. listopada 2017. u kojima je istaknuta „potreba za učinkovitim i pravednim sustavom oporezivanja primjerenim digitalnom dobu”. Nadalje, u zaključcima Vijeća ECOFIN od 5. prosinca 2017.⁹ uvažen je interes mnogih država članica za privremene mjere, primjerice oporezivanje na temelju prihoda od digitalnih aktivnosti u Uniji te je iskazano stajalište da bi Komisija mogla ocijeniti te mjere.

Ovaj je prijedlog odgovor na te pozive na djelovanje i njime se privremeno obrađuje pitanje neprikladnosti važećih poreznih pravila za digitalno gospodarstvo.

Važeća pravila o oporezivanju dobiti osmišljena su za tradicionalna poduzeća. Važeća porezna pravila temelje se na načelu oporezivanja dobiti na mjestu na kojem je stvorena vrijednost. Međutim, uglavnom su osmišljena početkom 20. stoljeća za tradicionalna poduzeća pa se osnova za oporezivanje u određenoj zemlji (gdje oporezivati) i udio dobiti poduzeća koji se raspodjeljuje određenoj zemlji (koliko oporezivati) definiraju uglavnom na fizičkoj prisutnosti u toj zemlji. To znači da su porezni nerezidenti podlijevali oporezivanju u nekoj zemlji samo ako su u toj zemlji imali prisutnost u obliku trajnog nastana. Međutim, takva pravila ne obuhvaćaju globalni doseg digitalnog poslovanja u kojem fizička prisutnost više nije preduvjet za pružanje digitalnih usluga. Usto, digitalna se poduzeća razlikuju od tradicionalnih u pogledu načina stvaranja vrijednosti zbog mogućnosti obavljanja aktivnosti na daljinu, doprinosa krajnjih korisnika u stvaranju vrijednosti, važnosti nematerijalne imovine, kao i sklonosti tržišnim strukturama s malim brojem poduzeća s ogromnim tržišnim udjelom, ukorijenjenoj u snažnoj prisutnosti učinaka umreživanja i vrijednosti velike količine podataka.

Primjena važećih pravila oporezivanja dobiti na digitalno gospodarstvo dovela je do neusklađenosti mjesta oporezivanja dobiti i mjesta na kojem se stvara vrijednost, posebno za modele poslovanja koji se uvelike oslanjaju na sudjelovanje korisnika. Sa stajališta oporezivanja to je dvojak nedostatak. Prvo, doprinosi korisnika koje prikuplja poduzeće, koji su za to poduzeće zapravo ishodište stvaranja vrijednosti, mogu se nalaziti u poreznoj jurisdikciji u kojoj poduzeće koje obavlja digitalnu aktivnost nema fizički nastan (i zato u skladu s važećim pravilima nema poslovni nastan u porezne svrhe) i u kojoj se stoga dobit koja proizlazi iz tih aktivnosti ne može oporezivati. Drugo, čak i ako poduzeće ima trajni nastan u jurisdikciji u kojoj se nalaze korisnici, vrijednost nastala doprinosima korisnika ne

⁶ Stanje Unije 2017. Pismo namjere predsjedniku Antoniju Tajaniju i premijeru Jüriju Ratasu, 13. rujna 2017., dostupno na https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_hr.pdf.

⁷ Politička izjava: Zajednička inicijativa o oporezivanju trgovačkih društava koja posluju u digitalnom gospodarstvu – http://www.mef.gov.it/inevidenza/banner/170907_joint_initiative_digital_taxation.pdf koju su u rujnu 2017. Njemačka, Francuska, Italija i Španjolska dostavile estonskom predsjedništvu Vijeća.

⁸ Sastanak Europskog vijeća (19. listopada 2017.) – Zaključci (EUCO 14/17).

⁹ Zaključci Vijeća od 5. prosinca 2017. – Odgovor na izazove oporezivanja dobiti digitalnoga gospodarstva (FISC 346 ECOFIN 1092).

uzima se u obzir pri odlučivanju koliko poreza treba platiti u svakoj zemlji. To ujedno dovodi do posljedica sa stajališta rizika umjetnog izbjegavanja pravila o trajnom nastanu, narušavanja tržišnog natjecanja među subjektima na digitalnom tržištu i negativno utječe na prihode.

Komisija stoga uvažava da bi, s obzirom na globalnu prirodu tog izazova, idealni pristup podrazumijevao pronalazak multilateralnih, međunarodnih rješenja za oporezivanje digitalnoga gospodarstva. Komisija blisko surađuje s OECD-om radi podrške razvoju međunarodnog rješenja. Međutim, napredak na međunarodnoj razini je otežan zbog složene prirode problema i velikog raspona pitanja koje je potrebno obraditi pa bi postizanje međunarodnog konsenzusa moglo potrajati. Komisija je stoga odlučila djelovati i danas predlaže da se pravila oporezivanja dobiti prilagode na razini Unije kako bi bila prikladna svojstvima digitalnih poduzeća¹⁰ te usto predlaže državama članicama da prošire to sveobuhvatno rješenje na svoje sporazume o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s jurisdikcijama izvan Unije¹¹. Iako je Vijeće ECOFIN također u svojim zaključcima od 5. prosinca 2017. istaknulo poželjnost globalnog rješenja i najavilo da će pomno pratiti buduća međunarodna kretanja i razmotriti odgovarajuće odgovore, pozdravilo je djelovanje na razini EU-a. Međutim, iako postojeći prijedlozi predstavljaju pomak, aktivnosti na razini OECD-a ključne su za postizanje globalnog konsenzusa o tom pitanju. Komisija će pomno pratiti razvoj događaja.

U međuvremenu do donošenja sveobuhvatnog rješenja, što može potrajati, države članice suočene su s nužnošću djelovanja u pogledu tog pitanja zbog rizika od znatnog postupnog smanjivanja njihovih poreznih osnovica i zbog stajališta o nepravednosti situacije. Iako je 10 država članica uvelo ili ozbiljno planira uvesti jednostrane mjere za rješavanje tog problema u ograničenom opsegu, trend je u porastu, a donesene mjere vrlo su različite kad je riječ o području primjene i osnovnim načelima. Takve neusklađene mjere koje pojedinačno poduzimaju države članice mogu dodatno fragmentirati jedinstveno tržište i narušiti tržišno natjecanje, čime se ometa razvoj novih digitalnih rješenja i konkurentnost EU-a općenito.

Stoga Komisija smatra nužnim djelovati i predložiti usklađen pristup za privremeno rješenje kojim se taj problem rješava na ciljani način. U tom smislu, ovim se prijedlogom utvrđuje zajednički sustav poreza na digitalne usluge kojim se oporezuju prihodi koji proizlaze iz određenih digitalnih usluga koje pružaju određeni subjekti (dalje u tekstu „porez na digitalne usluge” ili „PDU”). Poseban je cilj ovog prijedloga predložiti mjeru usmjerenu na prihode koji proizlaze iz pružanja određenih digitalnih usluga koja je jednostavna za primjenu i kojom se pomaže ujednačiti tržišno natjecanje u prijelaznom razdoblju do donošenja sveobuhvatnog rješenja.

To je u skladu s općim ciljevima ovog prijedloga, čiji je cilj:

- zaštititi cjelovitost jedinstvenog tržišta EU-a i osigurati njegovo ispravno funkcioniranje;
- osigurati održivost javnih financija unutar Unije i očuvati nacionalne porezne osnove;

¹⁰ Prijedlog direktive Vijeća o utvrđivanju pravila o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (COM(2018) 147 final).

¹¹ Preporuka Komisije o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (C(2018) 1650 final).

- očuvati socijalnu pravednost i osigurati jednake uvjete za sva poduzeća koja posluju u EU-u i
- djelovati u borbi protiv agresivnog poreznog planiranja na uklanjanju nedostataka u međunarodnim pravilima zbog kojih određena digitalna poduzeća imaju mogućnost izbjegavanja poreza u zemljama u kojima posluju i stvaraju vrijednost.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Ovaj prijedlog dio je nastojanja na razini Unije i međunarodnoj razini u cilju prilagodbe važećeg poreznog okvira na digitalno gospodarstvo.

Na međunarodnoj razini problem osiguravanja pravednog oporezivanja dobiti svih subjekata u digitalnom gospodarstvu već je istaknut u mjeri 1. projekta BEPS skupine G20 i OECD-a te je OECD radio na prijelaznom izvješću o oporezivanju digitalnoga gospodarstva, koje je u ožujku 2018. predstavljeno ministrima financija skupine G20.

Na razini Unije, pravedna porezna pravila za oporezivanje digitalnoga gospodarstva dio su Komisijina plana za pravedno oporezivanje kojim će se dopuniti poboljšanja sustava oporezivanja dobiti ostvarena u posljednjih nekoliko godina. Komisija je u tom pogledu u 2016. ponovno pokrenula prijedlog o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB)¹², kojim će se osigurati konkurentan, pravedan i stabilan okvir za oporezivanje poduzeća na jedinstvenom tržištu. Kad je riječ o PDV-u, Komisija djeluje na rješavanju problema koji proizlaze iz digitalnoga gospodarstva prijedlogom o e-trgovini koji je Vijeće donijelo u prosincu 2017.¹³ i u skladu s drugim zakonodavnim mjerama utvrđenima u Akcijskom planu o PDV-u¹⁴ iz 2016.

Ovaj je prijedlog dio paketa koji uključuje i prijedlog direktive o sveobuhvatnom rješenju¹⁵, preporuku državama članicama o preslikavanju sveobuhvatnog rješenja u njihove sporazume o dvostrukom oporezivanju s jurisdikcijama izvan Unije¹⁶ i komunikaciju kojom se opisuje kontekst i objašnjava povezanost prijedloga¹⁷. Načela na kojima se temelji ovaj prijedlog i, posebno, pojam stvaranja vrijednosti od strane korisnika, u skladu su s prijedlogom direktive o sveobuhvatnom rješenju i preporukom, kako je objašnjeno u komunikaciji. Posebno, ta privremena mjera obuhvaća slučajeve u kojima doprinos korisnika za stvaranje vrijednosti ima veći značaj za poduzeće te je koncept stvaranja vrijednosti od strane korisnika ujedno čimbenik koji se u sveobuhvatnom rješenju nastoji uvesti u okvir za oporezivanje dobiti.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj je Prijedlog ujedno dosljedan strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta¹⁸, kojom se Komisija obvezala osigurati pristup internetskim aktivnostima za pojedince i poduzeća u uvjetima poštenog tržišnog natjecanja te otvoriti digitalne mogućnosti za građane i poduzeća te osnažiti položaj Europe kao svjetskog predvodnika u digitalnom gospodarstvu.

¹² COM(2016) 685 final i COM(2016) 683 final.

¹³ Direktiva Vijeća (EU) 2017/2455 od 5. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ i Direktive 2009/132/EZ u pogledu određenih obveza u vezi s porezom na dodanu vrijednost za isporuku usluga i prodaju robe na daljinu (SL L 348, 29.12.2017., str. 7.).

¹⁴ COM(2016) 148 final.

¹⁵ COM(2018) 147 final.

¹⁶ C(2018) 1650 final.

¹⁷ COM(2018) 146 final.

¹⁸ COM(2015) 192 final.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Prijedlog direktive temelji se na članku 113. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Tom je odredbom propisano da Vijeće, odlučujući jednoglasno u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom te Gospodarskim i socijalnim odborom, donosi odredbe za usklađivanje zakonodavstva država članica o ostalim oblicima posrednih poreza u mjeri u kojoj je takvo usklađivanje nužno da bi se osigurala uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta i kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prijedlog je u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U međuvremenu do donošenja zajedničke i usklađene mjere na razini Unije za reformu okvira oporezivanja dobiti kojom će se obuhvatiti digitalne aktivnosti poduzeća, države članice mogu uvesti jednostrane privremene mjere kako bi odgovorile na probleme oporezivanja poduzeća koja posluju u digitalnom gospodarstvu. Neke od tih mjera, koje mogu biti vrlo različite prirode, već su uvedene ili ih države članice planiraju uvesti. Imajući to u vidu, djelovanje na razini EU-a nužno je kako bi se ublažila rascjepkanost jedinstvenog tržišta EU-a i narušavanje tržišnog natjecanja unutar Unije zbog donošenja takvih različitih jednostranih mjera na nacionalnoj razini. Štoviše, rješenjem na razini EU-a bi se, za razliku od različitih nacionalnih politika, smanjilo regulatorno opterećenje za poduzeća koja podliježu novim pravilima, ali i dao snažan signal međunarodnoj zajednici o odlučnosti EU-a da djeluje na osiguravanju pravednog oporezivanja digitalnoga gospodarstva.

- **Proporcionalnost**

Najpoželjnija opcija u skladu je s načelom proporcionalnosti jer ne prelazi ono što je potrebno kako bi se zadovoljili ciljevi Ugovora, posebno neometano funkcioniranje jedinstvenog tržišta. Kako se može zaključiti iz testa supsidijarnosti, države članice ne mogu rješavati taj problem bez narušavanja jedinstvenog tržišta. Štoviše, postojeći prijedlog usmjeren je na uspostavljanje zajedničke strukture poreza, ostavljajući dovoljno prostora državama članicama za konkretne administrativne aspekte koji se odnose na mjeru poput obveza o računovodstvu, vođenju evidencija i ostalim obvezama potrebnim za osiguravanje djelotvorne naplate PDU-a. Države članice ujedno mogu donijeti mjere za sprječavanje utaje poreza, izbjegavanja i zlorabe u odnosu na PDU i zadržati ovlasti za naplatu PDU-a i provedbu poreznih revizija u skladu s vlastitim pravilima i postupcima. Vidjeti odjeljak 9.4.2. procjene učinka priložene ovom prijedlogu¹⁹.

- **Odabir instrumenta**

Predlaže se donošenje direktive, jedinog instrumenta predviđenog člankom 113. UFEU-a.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Strategija savjetovanja bila je usmjerena na tri glavne skupine dionika: porezne uprave država članica, poduzeća i građane. Dvije glavne aktivnosti u okviru savjetovanja bile su

¹⁹ SWD(2018) 81 final.

otvoreno javno savjetovanje od 12 tjedana (od 26. listopada 2017. do 3. siječnja 2018.) tijekom kojeg je primljeno 446 odgovora te ciljana anketa upućena svim poreznim upravama u Uniji. O inicijativi su obaviješteni i sudionici platforme za dobro porezno upravljanje (sva porezna tijela unutar Unije i 15 organizacija koje predstavljaju poduzeća, civilno društvo i porezne stručnjake) koji su ujedno pozvani da izraze svoja stajališta. U obzir su uzeti i spontani doprinosi. Kako je navedeno u Prilogu 2. procjeni učinka priloženoj ovom prijedlogu, dionici su kao najpoželjniju opciju za privremeno rješenje odabrali porez na prihode koji proizlaze iz pružanja određenih digitalnih usluga (10 od 21 nacionalnog poreznog tijela, kao i 53 % ispitanika u okviru otvorenog javnog savjetovanja).

- **Procjena učinka**

Procjenu učinka za prijedlog razmotrio je Komisijin Odbor za nadzor regulative 7. veljače 2018. Odbor je dao pozitivno mišljenje o prijedlogu uz nekoliko preporuka, koje su uzete u obzir u konačnoj verziji procjene učinka. Mišljenje i preporuke Odbora te objašnjenje načina na koji su uzeti u obzir navedeni su u Prilogu 1. Radnom dokumentu službi za procjenu učinka kojim je popraćen ovaj prijedlog²⁰. Vidjeti Prilog 3. tom dokumentu za uvid u subjekte na koje će se odnositi ovaj prijedlog i kako.

U procjeni učinka ovog prijedloga ispitano je nekoliko opcija za privremeno rješenje. Imajući u vidu nekoliko pravnih ograničenja ipak je zaključeno da naglasak treba biti na porezu na prihode koji proizlaze iz pružanja određenih digitalnih usluga. Kad je riječ o osmišljavanju takvog PDU-a, razmotreno je nekoliko opcija (vidjeti odjeljak 9.2. procjene učinka), a posebno u pogledu područja primjena (koje su usluge obuhvaćene), primjene praga prometa (koja su poduzeća obuhvaćena), porezne stope i naplaćivanje poreza.

Kako je objašnjeno u procjeni učinka, najpoželjniji oblik te opcije je porez s uskim područjem primjene koji se naplaćuje na bruto iznos prihoda poduzeća koji proizlazi iz pružanja određenih digitalnih usluga, u kojima središnju ulogu ima stvaranje vrijednosti od strane korisnika, te kojem podliježu samo poduzeća čiji prihodi premašuju utvrđena dva praga.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog neće utjecati na proračun EU-a.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će pratiti provedbu ove Direktive nakon njezina donošenja i njezinu primjenu u suradnji s državama članicama te ocijeniti djelotvornost te inicijative i mjeru u kojoj su ostvareni njezini ciljevi na temelju pokazatelja utvrđenih u odjeljku 10. procjene učinka priložene ovom prijedlogu.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Definicije (članak 2.)

U tom su članku navedene definicije različitih koncepata potrebnih za primjenu odredaba Direktive.

Oporezivi prihod (članak 3.)

²⁰ SWD(2018) 81 final.

Tim se člankom utvrđuju prihodi koji se smatraju oporezivim prihodima za potrebe ove Direktive.

PDU je porez ciljanog područja primjene kojim se oporezuju prihodi koji proizlaze iz pružanja određenih digitalnih usluga koje karakterizira stvaranje vrijednosti od strane korisnika. Usluge obuhvaćene područjem primjene PDU-a su usluge u kojima je sudjelovanje korisnika u digitalnoj aktivnosti ključni element za poduzeća koja obavljaju tu aktivnost i kojim se poduzećima omogućuje ostvarivanje prihoda od te aktivnosti. Drugim riječima, poslovni modeli obuhvaćeni ovom Direktivom su oni koji u svojem trenutačnom obliku ne bi mogli postojati bez sudjelovanja korisnika. Uloga korisnika takvih digitalnih sučelja je jedinstvena i složenija od uobičajene uloge kupca. Te se usluge mogu pružati na daljinu pa nije nužno da je pružatelj usluga fizički prisutan u jurisdikciji u kojoj se nalaze korisnici i u kojoj se stvara vrijednost. Stoga su takvi poslovni modeli odgovorni za veću razliku između mjesta na kojem se dobit oporezuje i mjesta na kojem se stvara vrijednost. Međutim, ono što podliježe oporezivanju su prihodi ostvareni monetizacijom doprinosa korisnika, ali ne i njihovo sudjelovanje.

Nekoliko je načina na temelju kojih sudjelovanje korisnika može doprinijeti vrijednosti poduzeća. Primjerice, digitalna poduzeća mogu prikupljati podatke o aktivnostima korisnika na digitalnim sučeljima, koji se obično upotrebljavaju za potrebe ciljanog oglašavanja usmjerenog na takve korisnike ili se prenose trećim stranama uz naknadu. Još jedan način je aktivno i stalno uključivanje korisnika u višestrana digitalna sučelja, koja se razvijaju na temelju učinaka umreživanja u kojima se u širem smislu vrijednost usluge povećava s brojem korisnika koji upotrebljavaju sučelje. Vrijednost je za takva sučelja u povezivanju među korisnicima i njihova međusobna interakcija, što često podrazumijeva da korisnici učitavaju i razmjenjuju informacije unutar mreže. Na takvim višestranim digitalnim sučeljima moguće je i pružanje odnosnih isporuka robe i usluga izravno među korisnicima, što je još jedan jasan oblik sudjelovanja korisnika.

Na temelju nekoliko prethodno opisanih oblika sudjelovanja korisnika, prihodi uključeni u područje primjene ovog poreza (oporezivi prihodi) bili bi prihodi koji proizlaze iz pružanja bilo koje od usluga navedenih u nastavku (oporezive usluge), kako je propisano u članku 3. stavku 1.:

- usluge koje se sastoje od stavljanja na digitalno sučelje oglašavanja usmjerenog na korisnike tog sučelja kao i prijenosa prikupljenih podataka o korisnicima koji su stvoreni aktivnostima takvih korisnika na digitalnim sučeljima;
- usluge koje se sastoje od stavljanja višestranog digitalnog sučelja na raspolaganje korisnicima, koje se mogu nazivati i „usluge posredovanja”, kojim se korisnicima omogućuje pronalaženje drugih korisnika i njihova međusobna interakcija te kojim se usto može omogućiti pružanje odnosnih isporuka robe ili usluga izravno među korisnicima.

Pružanje usluga oglašavanja koje se sastoje od stavljanja na digitalno sučelje oglašavanja klijenta usmjerenog na korisnika tog sučelja definirano je u širem smislu u članku 3. stavku 1. točki (a), u skladu s ispitanim poslovnim modelima. To je zato jer je u digitalnom kontekstu stavljanje takvog oglašavanja način na koji poduzeće koje omogućuje oglašavanje na digitalnom sučelju obično ostvaruje novčanu korist od prometa korisnika i podataka korisnika uzetih u obzir za potrebe stavljanja oglašavanja. Definicija usluga ne uzima u obzir posjeduje li pružatelj usluge oglašavanja digitalno sučelje na kojem se oglas pojavljuje. Međutim, u članku 3. stavku 3. pojašnjeno je da se u slučajevima u kojima su pružatelj usluge oglašavanja i vlasnik digitalnog sučelja različiti subjekti ne smatra da je potonji subjekt pružio oporezivu uslugu obuhvaćenu člankom 3. stavkom 1. točkom (a). Ta je odredba uvedena kako bi se

izbjegli kaskadni učinci ili dvostruko oporezivanje istih prihoda (dio prihoda koje subjekt ostvaruje stavljanjem oglašavanja klijenta plaća se vlasniku digitalnog sučelja na kojem se oglas pojavljuje, u zamjenu za najam digitalnog prostora na tom sučelju)

Usluge posredovanja definirane su u članku 3. stavku 1. točki (b) upućivanjem na višestrana digitalna sučelja kojima se korisnicima omogućuje pronalaženje drugih korisnika i njihova međusobna interakcija, što je aspekt koji pružateljima takvih usluga omogućuje ostvarivanje koristi od učinaka umreživanja. Funkcija tih sučelja kojom se međusobno povezuju korisnici je ono što odvaja usluge posredovanja od ostalih usluga za koje se također može zaključiti da omogućuju interakciju među korisnicima, ali u okviru tih usluga korisnici ne mogu stupiti u kontakt ako već nisu ranije uspostavili kontakt drugim sredstvima, primjerice uslugom trenutne razmjene poruka. Vrijednost se u takvim drugim uslugama, koje se općenito mogu definirati kao komunikacijske usluge ili usluge platnog prometa, stvara razvojem i prodajom softverske podrške kojom se omogućuje interakcija i manje je povezana sa sudjelovanjem korisnika. Stoga komunikacijske usluge ili usluge platnog prometa ostaju izvan područja primjene poreza, kako je pojašnjeno u članku 3. stavku 4. točki (a).

U slučajevima koji uključuju višestrana digitalna sučelja kojima se omogućuje odnosna isporuka robe ili usluga izravno među korisnicima sučelja, prihodi ostvareni tim transakcijama ostaju izvan područja primjene tog poreza. Izvan područja primjene PDU-a su i prihodi koji proizlaze iz maloprodajnih djelatnosti koje se sastoje od prodaje robe ili usluga ugovorene na internetu s pomoću internetske stranice dobavljača te robe ili usluga (što može uključivati transakcije koje se obično nazivaju „e-trgovinom”), jer prodavatelj ostvaruje dodatnu vrijednost na temelju isporučene robe ili usluga, a digitalno se sučelje jednostavno upotrebljava kao sredstvo komunikacije.

U članku 3. stavku 4. točki (a) usto se pojašnjava da usluge u kojima subjekt s pomoću digitalnog sučelja pruža digitalni sadržaj poput videozapisa, zvučnog sadržaja ili teksta, neovisno o tome je li digitalni sadržaj u vlasništvu tog subjekta ili je taj subjekt stekao prava na distribuciju tog sadržaja, ne treba smatrati uslugama posredovanja i stoga bi ih trebalo isključiti iz područja primjene poreza, s obzirom na to da je manje sigurno u kojoj mjeri sudjelovanje korisnika ima središnju ulogu u stvaranju vrijednosti za poduzeće. Potrebno je pojasniti to pitanje jer neki dobavljači digitalnog sadržaja putem digitalnog sučelja mogu dopustiti određenu vrstu interakcije među primateljima takvih sadržaja, što bi moglo biti obuhvaćeno definicijom višestranih digitalnih sučelja za pružanje usluga posredovanja. Međutim, u takvim bi okolnostima interakcija među korisnicima bila pomoćna aktivnost u odnosu na isporuku digitalnog sadržaja u kojoj je za korisnika jedina ili glavna svrha preuzimanje digitalnog sadržaja od subjekta koji stavlja digitalno sučelje na raspolaganje (npr. isporuka videoigre korisniku koju subjekt pruža s pomoću digitalnog sučelja bila bi isporuka digitalnog sadržaja od strane tog subjekta koja je izuzeta od područja primjene PDU-a, neovisno o tome je li korisnik u mogućnosti igrati igru s ostalim korisnicima pa je stoga među njima dopuštena određena vrsta interakcije).

Isporuke digitalnog sadržaja koje subjekt s pomoću digitalnog sučelja obavlja za korisnike, što je usluga izuzeta iz područja primjene PDU-a, trebalo bi razlikovati od usluga koje se sastoje od stavljanja na raspolaganje višestranog digitalnog sučelja s pomoću kojeg korisnici mogu učitati i razmjenjivati digitalni sadržaj s drugim korisnicima, ili od stavljanja na raspolaganje sučelja kojim se omogućuje odnosna isporuka digitalnog sadržaja izravno među korisnicima. Potonje usluge čine uslugu posredovanja koju subjekt pruža stavljanjem na raspolaganje višestranog digitalnog sučelja koje su stoga obuhvaćene područjem primjene PDU-a, neovisno o prirodi odnosnih transakcija. Stoga je u članku 3. stavku 4. točki (a) naglašeno da isporuke digitalnog sadržaja koje su izuzete iz područja primjene PDU-a mora

obavljati subjekt stavljanjem na raspolaganje digitalnog sučelja na kojem se pruža digitalni sadržaj, a ne korisnici tog sučelja drugim korisnicima.

Oporezive usluge koje se sastoje od slanja prikupljenih podataka o korisnicima definirane su u članku 3. stavku 1. točki (c) upućivanjem na podatke nastale aktivnostima korisnika na digitalnim sučeljima. To je zato što su područjem primjene PDU-a obuhvaćene usluge u kojima se digitalno sučelje upotrebljava kao način stvaranja doprinosa korisnika, a ne usluge u kojima se sučelja upotrebljavaju za prijenos podataka dobivenih na neki drugi način. PDU stoga nije porez na prikupljanje podataka ili upotrebu podataka koje poduzeće prikuplja za svoje unutarnje potrebe ni porez na besplatnu razmjenu prikupljenih podataka s drugim osobama. Područje primjene PDU-a usmjereno je na plaćeni prijenos podataka dobivenih u okviru vrlo specifičnih aktivnosti (aktivnosti korisnika na digitalnim sučeljima).

U članku 3. stavku 4. točkama (b) i (c) pojašnjava se da područjem primjene PDU-a nisu obuhvaćene usluge uređene u točkama od 1. do 9. odjeljka A Priloga I. Direktivi br. 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća²¹ koje pružaju mjesta trgovanja ili sistematski internalizatori, kako je definirano u toj Direktivi, ili regulirani pružatelji usluga za masovno financiranje (*crowdfunding*). Usto, iz područja primjene PDU-a izuzete su usluge koje se sastoje od omogućivanja odobravanja zajma i koje pružaju regulirani pružatelji usluga za masovno financiranje. Regulirani pružatelji usluga za masovno financiranje su pružatelji usluga koji podliježu svim budućim propisima Unije donesenima na temelju članka 114. UFEU-a u pogledu reguliranja usluga masovnog financiranja.

Višestrana digitalna sučelja koja omogućuju korisnicima da primaju ili se upoznaju s postojanjem usluga izvršenja trgovinskih transakcija, investicijskih usluga ili usluga investicijskog istraživanja, poput usluga koje su na raspolaganje stavili prethodno navedeni subjekti, često podrazumijevaju interakcije s korisnicima. Međutim, korisnik nema središnju ulogu u stvaranju vrijednosti u korist subjekta koji stavlja digitalno sučelje na raspolaganje. Umjesto toga, vrijednost je u sposobnosti tog subjekta da okupi kupce i prodavatelje financijskih proizvoda u okviru specifičnih i posebnih uvjeta koji u suprotnom ne bi bili ostvarivi (primjerice u usporedbi s transakcijama izravno sklopljenima između ugovornih stranaka izvan takvih sučelja). Usluga u kojoj takav subjekt stavlja na raspolaganje digitalno sučelje složenija je od samog omogućivanja transakcija financijskim instrumentima među korisnicima takvih sučelja. Konkretno, regulirane usluge koje su isključene iz područja primjene ove Direktive usmjerene su na pružanje sigurnog okruženja za financijske transakcije. Subjekt koji pruža te usluge stoga određuje posebne uvjete izvršavanja takvih financijskih transakcija kako bi se zajamčili ključni elementi poput kvalitete izvršenja transakcija, razina transparentnosti na tržištu i pravedno postupanje prema ulagačima. Naposljetku, takve usluge imaju ključnu i karakterističnu svrhu omogućivanja financiranja, investiranja ili štednje.

Kad je riječ o platformama za masovno financiranje, masovno financiranje koje se temelji na ulaganju i zajmovima izvan je područja poreza jer pružatelji takvih usluga imaju istu ulogu kao i mjesta trgovanja i sistemski internalizatori pa stoga nisu posrednici. Međutim, područjem primjene Direktive obuhvaćene su usluge platformi za masovno financiranje koje se ne temelje na ulaganju i zajmovima pa nisu usluge posredovanja, poput masovnog financiranja koje se temelji na donacijama ili nagradama, ili usluge takvih platformi koje se sastoje od stavljanja oglašavanja na raspolaganje.

²¹ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

Imajući u vidu ograničenost prijenosa podataka koje obavljaju mjesta trgovanja, sistematski internalizatori i regulirani pružatelji usluga za masovno financiranje te činjenicu da su takvi prijenosi dio pružanja prethodno opisanih reguliranih financijskih usluga pa su kao takvi uređeni propisima Unije, pružanje usluga prijenosa podataka koje obavljaju ti subjekti također bi trebalo izuzeti iz područja primjene PDU-a, kako je navedeno u članku 3. stavku 5.

U članku 3. stavku 2. pojašnjava se da se PDU naplaćuje na bruto iznos prihoda koji proizlaze iz pružanja usluga obuhvaćenih područjem primjene poreza, bez poreza na dodanu vrijednost i drugih sličnih poreza.

Člankom 3. stavkom 7. pojašnjava se da se prihodi koji proizlaze iz pružanja oporezivih usluga između subjekata koji pripadaju konsolidiranoj grupi za potrebe financijskog računovodstva ne smatraju oporezivim prihodima.

U skladu s člankom 3. stavkom 8., ako subjekt koji pripada konsolidiranoj grupi za potrebe financijskog računovodstva pruža oporezivu uslugu trećoj strani, ali prihode od te usluge primi drugi subjekt iz te grupe, za potrebe ove Direktive smatra se da je te prihode ostvario subjekt koji pruža oporezivu uslugu. Ta je odredba uvedena kao zaštitna mjera radi sprječavanja da subjekt koji pruža oporezive usluge i ostvaruje prihode proizašle iz takvih usluga s pomoću drugog subjekta iz iste grupe izbjegne plaćanje PDU-a.

Porezni obveznik (članak 4.)

U skladu s člankom 4. stavkom 1., za potrebe PDU-a poreznim obveznikom se smatra subjekt koji premašuje oba praga navedena u nastavku:

- ukupni iznos prihoda na svjetskoj razini koje je subjekt prijavio za zadnju potpunu financijsku godinu, za koju je dostupan financijski izvještaj, veći je od 750 000 000 EUR; i
- ukupni iznos oporezivih prihoda koje je subjekt ostvario unutar Unije tijekom te financijske godine veći je od 50 000 000 EUR.

Prvim pragom (ukupni godišnji prihod na svjetskoj razini) ograničuje se primjena poreza na poduzeća određene veličine, to jest na poduzeća sa snažnom tržišnom pozicijom koja im omogućuje da u većoj mjeri ostvaruju pogodnosti učinaka umreživanja i iskorištavanja velike količine podataka pa stoga razvijaju svoj poslovni model na sudjelovanju korisnika. Upravo su takvi poslovni modeli, koji dovode do većih razlika između mjesta na kojem se dobit oporezuje i mjesta na kojem se stvara vrijednost, oni koji su obuhvaćeni područjem primjene poreza. Financijska sposobnost poduzeća koja se smatraju poreznim obveznicima trebala bi se razmatrati u pogledu njihove sposobnosti privlačenja velikog broja korisnika, što je za takve poslovne modele potrebno radi osiguravanja održivosti. Štoviše, veća poduzeća imaju veće mogućnosti za agresivno porezno planiranje. Iz tog je razloga isti prag predložen i u drugim inicijativama Unije, poput direktive Vijeća o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB). Takav prag je usto namijenjen ostvarivanju pravne sigurnosti te poduzećima i poreznim tijelima pojednostavnjuje i pojeftinjuje utvrđivanje podliježe li subjekt PDU-u, posebno imajući u vidu da neki subjekti ne evidentiraju zasebno prihode obuhvaćene područjem primjene ovog poreza. Tim se pragom usto isključuju mala poduzeća i novoosnovana poduzeća na koje bi opterećenje usklađivanja s novim porezom vjerojatno imalo nerazmjern učinak.

S druge strane, drugim se pragom (ukupni godišnji oporezivi prihod u EU-u) ograničuje primjena poreza na slučajeve u kojima postoji znatan digitalni otisak na razini Unije u odnosu na vrste prihoda obuhvaćene PDU-om. Taj se prag utvrđuje na razini Unije kako bi se zanemarile razlike u veličini tržišta koje mogu postojati unutar Unije.

Ako subjekt pripada konsolidiranoj grupi za potrebe financijskog računovodstva, pragovi se primjenjuju na ukupne prihode konsolidirane grupe, kako je utvrđeno u članku 4. stavku 6.

Neovisno o tome ima li poslovni nastan u državi članici ili jurisdikciji izvan EU-a, poduzeće koje ispunjuje oba prethodno navedena uvjeta smatra se poreznim obveznikom. Ovisno o mjestu nastana poreznog obveznika, scenariji u kojima je moguća obveza plaćanja PDU-a uključuju poreznog obveznika s nastanom u jurisdikciji izvan Unije koji je dužan platiti PDU u državi članici, poreznog obveznika s nastanom u državi članici koji je dužan platiti PDU u drugoj državi članici ili poreznog obveznika s nastanom u državi članici koji je dužan platiti PDU u toj istoj državi članici.

Mjesto oporezivanja (članak 5.)

U članku 5. propisuje se udio oporezivih prihoda subjekta koji se za potrebe tog poreza smatra ostvarenim u državi članici. U skladu s konceptom stvaranja vrijednost od strane korisnika koji ide u prilog objektivnom području primjene PDU-a, ovom se odredbom utvrđuje obveza plaćanja PDU-a u državi članici ili državama članicama u kojima se korisnici nalaze.

Taj se pristup oslanja na zaključak da je sudjelovanje korisnika u digitalnim aktivnostima poduzeća ishodište stvaranja vrijednosti za to poduzeće, što ne podrazumijeva nužno i plaćanja od strane korisnika (primjerice gledatelja oglasa u digitalnom sučelju); ili koje mogu uključivati plaćanje samo određenih korisnika (primjerice višestrana digitalna sučelja u kojima samo određeni korisnici moraju platiti za pristup sučelju, a ostali imaju besplatan pristup). Stoga je država članica u kojoj se nalazi korisnik država koja ima pravo prikupljanja PDU-a, neovisno o tome je li korisnik novčano sudjelovao u ostvarivanju prihoda poduzeća. Predviđena su posebna pravila za određivanje nalazi li se korisnik u određenoj državi članici.

Oporezivi prihodi koji proizlaze iz pružanja oporezive usluge moraju se za potrebe ove Direktive smatrati ostvarenima u državi članici u poreznom razdoblju ako se korisnik u odnosu na takve usluge nalazi u toj državi članici u tom poreznom razdoblju u skladu s pravilima iz članka 5. stavka 2., koja se moraju primijeniti na svaku vrstu oporezivih usluga. Ako se korisnici uključeni u oporezivu uslugu nalaze u različitim državama članicama ili jurisdikcijama izvan Unije, oporezive prihode koje subjekt ostvari pružanjem te usluge potrebno je razmjerno raspodijeliti svakoj državi članici na temelju određenih posebnih faktora raspodjele navedenih u članku 5. stavku 3 za svaku vrstu oporezivih usluga. Ti faktori utvrđeni su ovisno o prirodi svake oporezive usluge i, posebno, čimbenicima iz kojih proizlazi primitak prihoda u korist pružatelja usluge.

Za oporezive usluge koje se sastoje od stavljanja oglašavanja na digitalno sučelje, broj pojavljivanja oglasa na uređaju korisnika u poreznom razdoblju u državi članici uzima se u obzir za potrebe utvrđivanja udjela prihoda koji će se toj državi članici dodijeliti za to porezno razdoblje.

Kad je riječ o stavljanju na raspolaganje višestranih digitalnih sučelja, kako bi se odredio udio oporezivih prihoda koji se dodjeljuju pojedinačnoj državi članici, razlikuju se slučajevi u kojima se sučeljem izravno omogućuju odnosne transakcije među korisnicima i slučajevi u kojima se to ne omogućuje. U slučajevima koji uključuju omogućivanje odnosnih transakcija, raspodjela oporezivih prihoda u poreznom razdoblju u korist države članice provodi se na temelju broja korisnika koji sklope takve transakcije u poreznom razdoblju uporabom uređaja u toj državi članici. To je zato jer je to aktivnost iz koje proizlazi stvaranje prihoda za subjekt koji stavlja sučelje na raspolaganje. Prava oporezivanja prihoda poduzeća koje stavlja digitalno sučelje na raspolaganje dodjeljuju se državi članici u kojoj se nalaze korisnici koji sklapaju odnosne transakcije, neovisno o tome jesu li korisnici prodavatelji odnosne robe ili usluga, ili kupci. To je zato što se njihovim sudjelovanjem vrijednost za višestrano digitalno

sučelje stvara s obje strane takve transakcije imajući u vidu da je uloga sučelja spajanje ponude i potražnje. Međutim, ako usluga posredovanja ne obuhvaća omogućivanje odnosnih transakcija, prihodi se obično ostvaruju periodičnim plaćanjima nakon registriranja ili otvaranja računa na digitalnom sučelju. Stoga, za potrebe dodjele oporezivih prihoda državi članici u poreznom razdoblju u obzir se uzima broj korisnika u tom poreznom razdoblju koji imaju račun otvoren uporabom uređaja u toj državi članici, neovisno o tome je li račun otvoren tijekom te porezne godine ili ranije.

Kad je riječ o prijenosu prikupljenih podataka o korisnicima, za potrebe dodjele oporezivih prihoda državi članici u poreznom razdoblju u obzir se uzima broj korisnika čiji su podaci preneseni u tom razdoblju stvoreni tako da je korisnik upotrijebio uređaj u toj državi članici.

U članku 5. stavku 4. dodatno se pojašnjava da se za potrebe utvrđivanja mjesta oporezivanja u obzir ne uzima mjesto na kojem se obavlja plaćanje za oporezive usluge. U slučajevima koji uključuju pružanje odnosne isporuke robe ili usluga izravno među korisnicima, mjesto na kojem se obavljaju takve odnosne transakcije također ne bi trebalo uzeti u obzir.

Na temelju odredaba iz članka 5. stavka 5., smatra se da se korisnici nalaze u državi članici adrese internetskog protokola (IP adrese) uređaja kojim se služe korisnici ili državi članici utvrđenoj drugom metodom geolociranja, ako je preciznija. Adresa internetskog protokola (IP adresa) jednostavan je i učinkovit podatak za određivanje lokacije korisnika. Štoviše, ako porezni obveznik na temelju drugih sredstava geolociranja zaključi da se korisnik ne nalazi u državi članici na koju ukazuje IP adresa, porezni se obveznik može pouzdati u to drugo sredstvo geolociranja radi utvrđivanja mjesta oporezivanja.

Obveza plaćanja, izračunavanje poreza i porezna stopa (članci od 6. do 8.)

U skladu s člankom 6. novi se porez u državi članici naplaćuje na udio oporezivih prihoda koje porezni obveznik ostvari u poreznom razdoblju i koji se smatraju ostvarenim u toj državi članici.

Člankom 7. utvrđuju se pravila za način izračunavanja PDU-a.

Člankom 8. utvrđuje se jedinstvena stopa za cijelu Uniju od 3 %.

Obveze (članci od 9. do 19.)

U člancima od 9. do 19. propisuje se niz obveza za porezne obveznike koji podliježu PDU-u.

U članku 9. pojašnjava se da je porezni obveznik koji pruža oporezive usluge odgovoran za plaćanje i ispunjavanje obveza iz poglavlja 3. Tim se člankom propisuje i da konsolidirana grupa za potrebe financijskog računovodstva može imenovati jednog subjekta unutar te grupe odgovornog za plaćanje PDU-a i ispunjavanje obveza iz poglavlja 3. u ime svakog poreznog obveznika u toj grupi koji podliježe PDU-u.

Radi upravljanja administrativnim aspektima tog poreza i jednostavnosti, svim poreznim obveznicima na raspolaganju je mehanizam jedinstvene kontaktne točke (*one stop shop*). Funkcioniranje jedinstvene kontaktne točke temelji se na zamisli da bi porezni obveznik koji podliježe PDU-u u jednoj ili više država članica trebao imati na raspolaganju jedno mjesto (država članica identifikacije) na kojem može ispuniti sve svoje obveze u pogledu PDU-a (identifikacija, podnošenje prijave PDU-a i plaćanje). Ta država članica identifikacije odgovorna je za razmjenu informacija s drugim državama članicama u kojima postoji obveza plaćanja PDU-a, kao i za prijenose udjela PDU-a prikupljenih u ime tih drugih država članica.

Kako je objašnjeno u članku 10., „država članica identifikacije” znači država članica u kojoj porezni obveznik podliježe plaćanju PDU-a, osim ako podliježe PDU-u u više država članica te u tom slučaju može među tim državama članicama odabrati državu članicu identifikacije.

Činjenica da porezni obveznik može za potrebe oporezivanja dobiti biti rezident u nekoj državi članici nema utjecaja na određivanje države članice identifikacije za potrebe PDU-a, imajući u vidu različitu prirodu poreza. Time se ujedno želi izbjeći nerazmjerno administrativno opterećenje za države članice u kojima porezni obveznik može imati nastan za svrhe oporezivanja dobiti, ali u kojoj ne mora podliježati PDU-u. Stoga će porezni obveznik koji podliježe PDU-u u nekoliko država članica moći s pomoću jedinstvene kontaktne točke u državi članici identifikacije ispuniti sve svoje obveze u pogledu PDU-a, neovisno o tome je li u toj državi rezidentan za svrhe poreza na dobit. Primjerice, porezni obveznik koji podliježe PDU-u u dvije države članice (u državi članici A, u kojoj je rezident za potrebe poreza na dobit te u državi članici B, u kojoj nije rezident za potrebe poreza na dobit) i koji je državu članicu B odabrao kao državu članicu identifikacije, moći će na jedinstvenoj kontaktnoj točki ispuniti svoje obveze u pogledu PDU-a u obje države članice.

Člankom 10. utvrđuju se obveza poreznog obveznika da s pomoću sustava za samostalnu prijavu obavijesti državu članicu identifikacije o tome da podliježe PDU-u u Uniji, kao i pojedinosti koje je dužan dostaviti. U skladu s člankom 11. poreznom obvezniku dodjeljuje se identifikacijski broj. Ako porezni obveznik više ne podliježe PDU-u u Uniji, o tome mora obavijestiti državu članicu identifikacije u skladu s člankom 12. i ta država članica mora obrisati tog poreznog obveznika iz njezina identifikacijskog registra. U članku 13. pojašnjena su pravila o mogućim promjenama države članice identifikacije.

Štoviše, taj porezni obveznik mora podnijeti prijavu PDU-a u državi članici identifikacije u skladu s člankom 14., imajući u vidu pojedinosti iz članka 15. Konkretno, to znači da je za svaku državu članicu u kojoj za predmetno porezno razdoblje postoji obveza plaćanja PDU-a dužan prijaviti ukupni iznos oporezivih prihoda za koje se smatra da ih je subjekt ostvario u toj državi članici, zajedno s iznosom PDU-a koji duguje u odnosu na taj iznos. Obvezno je prijaviti i ukupni iznos dugovanja PDU-a u svim državama članicama i sve informacije o primjenjivim pravilima za potrebe članka 4.

Načini plaćanja uređeni su člankom 16. u kojem je usto propisano da bi, nakon što je uplaćeni iznos PDU-a već prenesen iz države članice identifikacije u državu članicu u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a, potonja država članica trebala izravno uplatiti poreznom obvezniku eventualni povrat poreza. Kako bi se izbjegle nedosljednosti u funkcioniranju jedinstvene kontaktne točke, u članku 17. uvedena je odredba o mogućim izmjenama prijave PDU-a. Člankom 18. uređuju se mjere koje države članice trebaju uvesti u pogledu računovodstva, vođenja evidencije i sprječavanja prijevara. U toj se odredbi ujedno objašnjava da postojanje jedinstvene kontaktne točke i države članice identifikacije ne mijenja činjenicu da porezni obveznik izravno duguje PDU svakoj državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a i da takva država članica ima pravo izravno naplatiti PDU-u od poreznog obveznika koji taj porez duguje te provesti porezne revizije i mjere nadzora.

Člankom 19. propisano je da svaka država članica mora imenovati nadležno tijelo za upravljanje svim administrativnim obvezama u pogledu PDU-a, kao i zahtjevima o administrativnoj suradnji utvrđenima u poglavlju 4.

Administrativna suradnja u pogledu obveza (članci od 20. do 23.)

Odredbama utvrđenima u člancima od 20. do 23. uređuju se potrebne razmjene među državama članicama u pogledu identifikacije poreznih obveznika i podnošenja prijave PDU-a, kao i prijenosa financijskih sredstava u odnosu na plaćanja PDU-a koji država članica identifikacije obavlja u korist ostalih država članica u kojima postoji obveza plaćanja PDU-a.

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

o zajedničkom sustavu poreza na digitalne usluge kojim se oporezuju prihodi od pružanja određenih digitalnih usluga

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 113.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta¹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Globalno gospodarstvo ubrzano se digitalizira, što je dovelo do pojavljivanja novih načina poslovanja. Digitalna poduzeća karakterizira činjenica da je njihovo poslovanje snažno povezano s internetom. Konkretno, digitalni poslovni modeli u velikoj se mjeri oslanjaju na mogućnost obavljanja aktivnosti na daljinu i s ograničenom ili nikakvom fizičkom prisutnošću te na doprinos krajnjih korisnika za stvaranje vrijednosti, kao i na važnost nematerijalne imovine.
- (2) Važeća pravila oporezivanja dobiti uglavnom su razvijena tijekom 20. stoljeća za tradicionalna poduzeća. Temelje se na ideji da bi se oporezivanje trebalo odvijati na mjestu na kojem se stvara vrijednost. Međutim, primjena važećih pravila na digitalno gospodarstvo dovela je do neusklađenosti mjesta oporezivanja dobiti i mjesta na kojem se stvara vrijednost, posebno za modele poslovanja koji se uvelike oslanjaju na sudjelovanje korisnika. Stoga je postalo jasno da važeća pravila o porezu na dobit nisu prikladna za oporezivanje dobiti digitalnoga gospodarstva i da ih je potrebno preispitati.
- (3) To je preispitivanje važan element jedinstvenog digitalnog tržišta³, imajući u vidu da je potreban moderan i stabilan porezni okvir za jedinstveno digitalno tržište kako bi se u digitalnom gospodarstvu poticale inovacije, riješio problem rascjepkanosti tržišta i svim dionicima omogućilo iskorištavanje nove tržišne dinamike u pravednim i ujednačenim uvjetima.

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu (COM(2015) 192 final od 6.5.2015.).

- (4) Komisija je u svojoj Komunikaciji „Pravedan i učinkovit sustav oporezivanja u Europskoj uniji za jedinstveno digitalno tržište”⁴ donesenoj 21. rujna 2017. utvrdila izazove koje digitalno gospodarstvo predstavlja u odnosu na važeće porezne propise te se obvezala razmotriti opcije politika koje su na raspolaganju. Vijeće za ekonomska i financijska pitanja (ECOFIN) u svojim je zaključcima od 5. prosinca 2017.⁵ pozvalo Komisiju da uputi prijedloge za uklanjanje poteškoća s oporezivanjem dobiti u digitalnom gospodarstvu, istovremeno imajući u vidu i zanimanje niza država članica za privremene mjere usmjerene na prihode koji proizlaze iz digitalnih aktivnosti u Uniji koji bi ostali izvan područja primjene konvencija o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.
- (5) Budući da je pitanje oporezivanja digitalnoga gospodarstva globalne prirode, optimalno bi bilo doći do multilateralnog međunarodnog rješenja tog pitanja. Komisija iz tog razloga aktivno sudjeluje u međunarodnoj raspravi. Rad u okviru OECD-a je u tijeku. Međutim, napredak na međunarodnoj razini je otežan. Stoga se poduzimaju mjere za prilagodbu pravila o porezu na dobit na razini Unije⁶ i za poticanje sporazuma s jurisdikcijama izvan Unije⁷, kako bi se okvir oporezivanja dobiti prilagodio novim digitalnim poslovnim modelima.
- (6) U međuvremenu do donošenja i provedbe tih mjera, što može potrajati, države članice suočene su s nužnošću djelovanja u pogledu tog pitanja zbog rizika od znatnog postupnog smanjivanja njihovih poreznih osnovica. Neusklađene mjere koje pojedinačno poduzimaju države članice mogu dovesti do fragmentiranja jedinstvenog tržišta i narušavanja tržišnog natjecanja, čime se ometa razvoj novih digitalnih rješenja i konkurentnost EU-a općenito. Zato je potrebno donijeti usklađen pristup s privremenim rješenjem kojim će se ciljano urediti to pitanje u međuvremenu do donošenja sveobuhvatnog rješenja.
- (7) Tim bi se privremenim rješenjem trebao uspostaviti zajednički sustav poreza na digitalne usluge („PDU”) kojim bi se oporezivali prihodi koji proizlaze iz određenih digitalnih usluga koje pružaju određeni subjekti. Ta bi mjera trebala biti jednostavna za provedbu i usmjerena na prihode koji proizlaze iz pružanja digitalnih usluga u kojima korisnici znatno doprinose procesu stvaranja vrijednosti. Takav čimbenik (stvaranje vrijednosti od strane korisnika) također ide u prilog mjerama u pogledu pravila oporezivanja dobiti, kako je opisano u uvodnoj izjavi 5.
- (8) Potrebno je utvrditi sljedeće elemente PDU-a: oporezivi prihod (što se oporezuje), poreznog obveznika (subjekt koji se oporezuje), mjesto oporezivanja (udio oporezivog prihoda za koji se smatra da je ostvaren u određenoj državi članici i u kojem razdoblju), obvezu plaćanja, izračunavanje poreza, stope oporezivanja i s time povezane obveze uključujući mehanizam jedinstvene kontaktne točke za naplaćivanje poreza.
- (9) PDU bi trebalo primijeniti samo na prihode koji proizlaze iz pružanja određenih digitalnih usluga. Digitalne usluge trebale bi biti one usluge koje u velikoj mjeri ovise

⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću „Pravedan i učinkovit sustav oporezivanja u Europskoj uniji za jedinstveno digitalno tržište” (COM(2017) 547 final od 21.9.2017.).

⁵ Odgovor na izazove oporezivanja dobiti digitalnoga gospodarstva – Zaključci Vijeća (5. prosinca 2017.) (FISC 346 ECOFIN 1092).

⁶ Prijedlog direktive Vijeća o utvrđivanju pravila o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (COM(2018) 147 final).

⁷ Preporuka Komisije o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (C(2018) 1650 final).

o korisniku za stvaranje vrijednosti i u kojima je obično najveća razlika između mjesta na kojem se dobit oporezuje i mjesta u kojem korisnici imaju nastan. Trebalo bi oporezivati prihode dobivene od obrade doprinosa korisnika, a ne sudjelovanje korisnika samo po sebi.

- (10) Konkretno, oporezivi prihodi trebali bi biti prihodi koji proizlaze iz pružanja sljedećih usluga: i. stavljanja na digitalno sučelje oglašavanja usmjerenog na korisnike tog sučelja; ii. stavljanja višestranog digitalnog sučelja na raspolaganje korisnicima kojim se korisnicima omogućuje pronalaženje drugih korisnika i njihova međusobna interakcija te kojim se usto može omogućiti pružanje odnosnih isporuka robe ili usluga izravno među korisnicima (koje se ponekad nazivaju „usluge posredovanja”) te iii. prijenosa prikupljenih podataka o korisnicima i podataka nastalih aktivnostima korisnika na digitalnim sučeljima. Ako pružanjem takvih usluga nisu ostvareni prihodi, usluge ne bi trebale podlijegati PDU-u. Ostali prihodi koje subjekt ostvaruje, ali ne proizlaze izravno iz takvog pružanja usluga također ne bi trebali biti obuhvaćeni područjem primjene tog poreza.
- (11) Usluge koje se sastoje od stavljanja na digitalno sučelje oglašavanja klijenta usmjerenog na korisnika tog sučelja ne bi trebalo definirati upućivanjem na vlasnika digitalnog sučelja s pomoću kojeg se oglašavanje pojavljuje na uređaju korisnika, nego upućivanjem na subjekta koji je odgovoran za omogućivanje oglašavanja na tom sučelju. To je zato jer poduzeće koje stavlja oglašavanje klijenta na digitalno sučelje ostvaruje vrijednost u prometu korisnika i podacima korisnika koji se obično uzimaju u obzir za potrebe takvog oglašavanja, neovisno o tome pripada li sučelje samom poduzeću ili trećoj strani koja iznajmljuje digitalni prostor na kojem će se pojaviti oglas. Međutim, trebalo bi pojasniti da u slučajevima u kojima su pružatelj usluge oglašavanja i vlasnik digitalnog sučelja različiti subjekti, ne bi trebalo smatrati da je potonji subjekt pružio oporezivu uslugu za potrebe PDU-a. To je potrebno radi izbjegavanja kaskadnih učinaka i dvostrukog oporezivanja.
- (12) Usluge koje se pružaju putem višestranih digitalnih sučelja trebalo bi definirati upućivanjem na njihovu funkcionalnost s pomoću koje korisnici mogu pronaći druge korisnike i međusobno komunicirati. Karakteristični aspekt višestranih digitalnih sučelja je to da korisnicima omogućuju interakciju koja ne bi bila moguća bez međusobnog povezivanja koje obavlja sučelje (drugim riječima, sučelje omogućuje korisnicima komunikaciju s drugim korisnicima). Za neke usluge koje se obično nazivaju komunikacijskim uslugama ili uslugama platnog prometa, poput usluga trenutačne razmjene poruka, usluga e-pošte ili usluga e-plaćanja, može se također zaključiti da omogućuju interakciju među korisnicima s pomoću digitalnog sučelja, ali korisnici obično ne mogu stupiti u kontakt jedni s drugima ako već nisu ranije uspostavili kontakt drugim sredstvima. Prihodi koji proizlaze iz pružanja komunikacijskih usluga ili usluga platnog prometa trebali bi stoga ostati izvan područja primjene tog poreza jer ti dobavljači ne posluju kao mjesto trgovanja, nego izrađuju softversku podršku ili druge alate informacijskih tehnologija kojima se korisnicima omogućuje komuniciranje s osobama s kojima u većini slučajeva već imaju uspostavljen odnos.
- (13) U slučajevima koji uključuju višestrana digitalna sučelja kojima se omogućuje odnosna isporuka robe ili usluga izravno među korisnicima sučelja, odnosne transakcije i prihodi ostvareni tim transakcijama trebali bi ostati izvan područja primjene tog poreza. Izvan područja primjene PDU-a trebali bi biti i prihodi koji proizlaze iz maloprodajnih djelatnosti koje se sastoje od prodaje robe ili usluga ugovorene na internetu s pomoću internetske stranice dobavljača te robe ili usluga, te

ako dobavljač ne djeluje kao posrednik, jer prodavatelj ostvaruje dodatnu vrijednost na temelju isporučene robe ili usluga, a digitalno sučelje se upotrebljava samo kao sredstvo komunikacije. Prodaje li dobavljač robu ili usluge na internetu za vlastiti račun ili pruža usluge posredovanja određivalo bi se uzimajući u obzir pravni i ekonomski sadržaj transakcije, kako je vidljivo iz sporazuma relevantnih stranaka. Primjerice, u slučajevima u kojima se na raspolaganje stavlja roba treće strane moglo bi se reći da pružatelj digitalnog sučelja pruža uslugu posredovanja (to jest stavlja na raspolaganje višestranu digitalno sučelje) u kojoj nisu preuzeti znatni rizici u pogledu zaliha ili u kojoj treća strana zapravo utvrđuje cijenu te robe.

- (14) Usluge koje se sastoje od isporuke digitalnog sadržaja koje subjekt pruža s pomoću digitalnog sučelja trebale bi biti isključene iz područja primjene poreza, neovisno o tome je li digitalni sadržaj u vlasništvu tog subjekta ili je taj subjekt stekao prava na distribuciju tog sadržaja. Čak i ako je dopuštena određena vrsta interakcije među primateljima digitalnog sadržaja, na temelju čega se može smatrati da pružatelj takvih usluga stavlja na raspolaganje višestranu digitalno sučelje, manje je jasno da korisnik ima središnju ulogu u stvaranju vrijednosti za poduzeće koje isporučuje digitalni sadržaj. Umjesto toga, sa stajališta stvaranja vrijednosti težište je na samom digitalnom sadržaju koji isporučuje subjekt. Stoga prihodi ostvareni takvim isporukama ne bi trebali biti obuhvaćeni područjem primjene poreza.
- (15) Digitalni sadržaj trebalo bi definirati tako da se pod tim pojmom podrazumijevaju podaci koji se isporučuju u digitalnom obliku, kao što su računalni programi, aplikacije, igre, glazba, video zapis ili tekst, neovisno o tome pristupa li im se preuzimanjem podataka ili izravnim internetskim prijenosom (*streaming*), a koji nisu podaci koji predstavljaju sučelje samo po sebi. Na taj se način obuhvaćaju različiti oblici digitalnog sadržaja koje korisnik može steći, čime se ne mijenja činjenica da je sa stajališta korisnika isključiva ili glavna svrha stjecanje digitalnog sadržaja.
- (16) Usluge opisane u uvodnoj izjavi 14. trebalo bi razlikovati od usluga koje se sastoje od stavljanja na raspolaganje višestranog digitalnog sučelja s pomoću kojeg korisnici mogu učitati i razmjenjivati digitalni sadržaj s drugim korisnicima, ili od stavljanja na raspolaganje sučelja kojim se omogućuje odnosna isporuka digitalnog sadržaja izravno među korisnicima. Potonje usluge čine uslugu posredovanja pa bi stoga trebale biti obuhvaćene područjem primjene PDU-a, neovisno o prirodi odnosnih transakcija.
- (17) Oporezive usluge koje se sastoje od prijenosa prikupljenih podataka o korisnicima trebale bi obuhvaćati samo podatke koji su stvoreni aktivnostima takvih korisnika u digitalnim sučeljima, ali ne i podatke koji su dobiveni iz senzora ili drugim sredstvima te zatim digitalno prikupljeni. To je zato što bi područjem primjene PDU-a trebalo obuhvatiti usluge u kojima se digitalno sučelje upotrebljava kao način stvaranja doprinosa korisnika koji se zatim monetizira, a ne usluge u kojima se sučelja upotrebljavaju samo za prijenos podataka dobivenih na neki drugi način. PDU stoga ne bi trebao biti porez na prikupljanje podataka ili upotrebu podataka koje poduzeće prikuplja za svoje unutarnje potrebe ni porez na razmjenu prikupljenih podataka s drugim stranama bez naknade. Područje primjene PDU-a trebalo bi biti usmjereno na prihode od prijenosa podataka ostvarene u okviru vrlo specifičnih aktivnosti (aktivnosti korisnika na digitalnim sučeljima).
- (18) Područjem primjene PDU-a ne bi trebale biti obuhvaćene usluge uređene u točkama od 1. do 9. odjeljka A Priloga I. Direktivi br. 2014/65/EU Europskog parlamenta i

Vijeća⁸ koje pružaju mjesta trgovanja ili sistematski internalizatori, kako je definirano u toj Direktivi, ili regulirani pružatelji usluga za masovno financiranje (*crowdfunding*). Usto, iz područja primjene PDU-a trebalo bi izuzeti usluge koje se sastoje od omogućivanja odobravanja zajma i koje pružaju regulirani pružatelji usluga za masovno financiranje. Regulirani pružatelji usluga za masovno financiranje su pružatelji usluga koji podliježu svim budućim propisima Unije donesenima na temelju članka 114. UFEU-a u pogledu reguliranja usluga masovnog financiranja.

- (19) Višestrana digitalna sučelja koja omogućuju korisnicima da primaju ili se upoznaju s postojanjem usluga izvršenja trgovinskih transakcija, investicijskih usluga ili usluga investicijskog istraživanja, poput usluga koje su na raspolaganje stavili prethodno navedeni subjekti, često podrazumijevaju interakcije s korisnicima. Međutim, korisnik nema središnju ulogu u stvaranju vrijednosti u korist subjekta koji stavlja digitalno sučelje na raspolaganje. Umjesto toga, vrijednost je u sposobnosti tog subjekta da okupi kupce i prodavatelje financijskih proizvoda u okviru specifičnih i posebnih uvjeta koji u suprotnom ne bi bili ostvarivi (primjerice u usporedbi s transakcijama izravno sklopljenima između ugovornih stranaka izvan takvih sučelja). Usluga u kojoj takav subjekt stavlja na raspolaganje digitalno sučelje složenija je od samog omogućivanja transakcija financijskim instrumentima među korisnicima takvih sučelja. Konkretno, regulirane usluge koje su isključene iz područja primjene ove Direktive usmjerene su na pružanje sigurnog okruženja za financijske transakcije. Subjekt koji pruža te usluge stoga određuje posebne uvjete izvršavanja takvih financijskih transakcija kako bi se zajamčili ključni elementi poput kvalitete izvršenja transakcija, razina transparentnosti na tržištu i pravedno postupanje prema ulagačima. Naposljetku, takve usluge imaju ključnu i karakterističnu svrhu omogućivanja financiranja, investiranja ili štednje.
- (20) Kad je riječ o platformama za masovno financiranje, masovno financiranje koje se temelji na ulaganju i zajmovima trebalo bi biti izvan područja poreza jer pružatelji takvih usluga imaju istu ulogu kao i mjesta trgovanja i sistemski internalizatori pa stoga nisu posrednici. Međutim, područjem primjene Direktive trebale bi biti obuhvaćene usluge platformi za masovno financiranje koje se ne temelje na ulaganju i zajmovima pa nisu usluge posredovanja, poput masovnog financiranja koje se temelji na donacijama ili nagradama, ili usluge takvih platformi koje se sastoje od stavljanja oglašavanja na raspolaganje.
- (21) Imajući u vidu ograničenost prijenosa podataka koje obavljaju mjesta trgovanja, sistematski internalizatori i regulirani pružatelji usluga za masovno financiranje te činjenicu da su takvi prijenosi dio pružanja prethodno opisanih reguliranih financijskih usluga pa su kao takvi uređeni propisima Unije, pružanje usluga prijenosa podataka koje obavljaju ti subjekti također bi trebalo izuzeti iz područja primjene PDU-a.
- (22) Samo bi se određeni subjekti trebali smatrati obveznicima PDU-a, neovisno o tome imaju li nastan u državi članici ili u jurisdikciji izvan Unije. Konkretno, subjekt bi se trebao smatrati poreznim obveznikom samo ako ispunjava oba sljedeća uvjeta: i. ukupni iznos prihoda na svjetskoj razini koje je subjekt prijavio za zadnju potpunu financijsku godinu, za koju je dostupan financijski izvještaj, veći je od 750 000 000 EUR te ii. ukupni iznos oporezivih prihoda koje je subjekt ostvario unutar Unije tijekom te financijske godine veći je od 50 000 000 EUR.

⁸ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

- (23) Prvim pragom (ukupni godišnji prihod na svjetskoj razini) trebalo bi ograničiti primjenu PDU-a na poduzeća određene veličine, to jest na poduzeća koja su uglavnom u mogućnosti pružiti te digitalne usluge u kojima doprinos korisnika ima ključnu ulogu i koje u velikoj mjeri ovise o velikim mrežama korisnika, velikom prometu korisnika i iskorištavanju snažne pozicije na tržištu. Takvi poslovni modeli, koji se oslanjaju na korisnike za stvaranje vrijednosti kako bi se ostvarili prihodi i koji su održivi samo ako ih primjenjuju poduzeća određene veličine, odgovorni su za veću razliku između mjesta na kojem se dobit oporezuje i mjesta na kojem se stvara vrijednost. Štoviše, veća poduzeća imaju veće mogućnosti za agresivno porezno planiranje. Iz tog je razloga isti prag predložen i u drugim inicijativama Unije⁹. Takav je prag usto namijenjen ostvarivanju pravne sigurnosti s obzirom na to da bi poduzećima i poreznim tijelima bilo lakše i jeftinije utvrditi podliježe li subjekt PDU-u. Njime se usto isključuju mala poduzeća i novoosnovana poduzeća na koje bi opterećenje usklađivanja s novim porezom vjerojatno imalo nerazmjerni učinak.
- (24) Drugim pragom (ukupni godišnji oporezivi prihod u EU-u) trebalo bi ograničiti primjenu poreza na slučajeve u kojima postoji znatan digitalni otisak na razini Unije u odnosu na vrste prihoda obuhvaćene PDU-om. Prag bi trebalo utvrditi na razini Unije kako bi se zanemarile razlike u veličini tržišta koje mogu postojati unutar Unije.
- (25) Radi dosljednosti s važećim pravnim okvirom, svaki subjekt koji se smatra poreznim obveznikom i koji ostvaruje oporezive prihode koji se smatraju ostvarenima u državi članici trebao bi podlijezati PDU-u u toj državi članici, neovisno o tome ima li taj subjekt nastan u toj državi članici, u drugoj državi članici ili u jurisdikciji izvan Unije.
- (26) Trebalo bi predvidjeti posebna pravila za subjekte koji pripadaju konsolidiranoj grupi za potrebe financijskog računovodstva. Prihode ostvarene isporukama drugim subjektima koji pripadaju istoj grupi za potrebe financijskog računovodstva trebalo bi isključiti iz područja primjene novog poreza. Za potrebe određivanja premašuje li subjekt primjenjive pragove, na temelju čega bi se smatrao poreznim obveznikom, pragove bi trebalo primjenjivati na ukupne prihode konsolidirane grupe.
- (27) Kako bi se ublažili mogući slučajevi dvostrukog oporezivanja istih prihoda koji podliježu i porezu na dobit i PDU-u, očekuje se da će države članice omogućiti poduzećima odbitak plaćenog PDU-a kao troška od osnovice poreza na dobit na njihovom državnom području, neovisno o tome plaćaju li se oba poreza u istoj državi članici ili u različitim državama članicama.
- (28) Oporezive prihode subjekta trebalo bi smatrati kao ostvarene u državi članici u poreznom razdoblju ako se u toj državi članici nalaze korisnici u odnosu na oporezivu uslugu koju pruža taj subjekt. Nalazi li se korisnik u državi članici u poreznom razdoblju trebalo bi određivati na temelju određenih posebnih pravila koja se utvrđuju za svaku oporezivu uslugu i koja se temelje na mjestu na kojem se upotrebljava korisnikov uređaj.
- (29) Ako se korisnici u odnosu na određenu oporezivu uslugu nalaze u različitim državama članicama ili jurisdikcijama izvan Unije, relevantne oporezive prihode ostvarene tom uslugom trebalo bi razmjerno raspodijeliti svakoj državi članici na temelju određenih posebnih faktora raspodjele. Te faktore potrebno je utvrditi ovisno o prirodi svake

⁹ Vidjeti članak 2. Prijedloga direktive Vijeća o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB) (COM(2016) 683 final).

oporezive usluge i specifičnim elementima iz kojih proizlazi primitak prihoda u korist pružatelja takve usluge.

- (30) Za oporezive usluge koje se sastoje od stavljanja oglašavanja na digitalno sučelje, broj pojavljivanja oglasa na uređaju korisnika u poreznom razdoblju u državi članici trebalo bi uzeti u obzir za potrebe utvrđivanja udjela oporezivih prihoda koji će se toj državi članici dodijeliti za to porezno razdoblje.
- (31) Kad je riječ o stavljanju na raspolaganje višestranih digitalnih sučelja, kako bi se odredio udio oporezivih prihoda koji se dodjeljuje pojedinačnoj državi članici, potrebno je razlikovati slučajeve u kojima se sučeljem izravno omogućuju odnosne transakcije među korisnicima i slučajevi u kojima se to ne omogućuje. U slučajevima koji uključuju omogućivanje odnosnih transakcija, raspodjelu oporezivih prihoda u poreznom razdoblju u korist države članice trebalo bi provoditi na temelju broja korisnika koji sklope takve transakcije u poreznom razdoblju uporabom uređaja u toj državi članici. To je zato jer je to aktivnost iz koje proizlazi stvaranje prihoda za poduzeće koje stavlja sučelje na raspolaganje. Prava oporezivanja prihoda poduzeća koje stavlja digitalno sučelje na raspolaganje trebalo bi dodijeliti državi članici u kojoj se nalaze korisnici koji sklapaju odnosne transakcije, neovisno o tome jesu li korisnici prodavatelji odnosne robe ili usluga, ili kupci. To je zato što se njihovim sudjelovanjem vrijednost za višestrano digitalno sučelje stvara s obje strane takve transakcije imajući u vidu da je uloga sučelja spajanje ponude i potražnje. Međutim, ako usluga posredovanja ne obuhvaća omogućivanje odnosnih transakcija, prihodi se obično ostvaruju periodičnim plaćanjima nakon registriranja ili otvaranja računa na digitalnom sučelju. Stoga, za potrebe dodjele oporezivih prihoda državi članici u poreznom razdoblju trebalo bi uzeti u obzir broj korisnika u tom poreznom razdoblju koji imaju račun otvoren uporabom uređaja u toj državi članici, neovisno o tome je li račun otvoren tijekom te porezne godine ili ranije.
- (32) Kad je riječ o prijenosu prikupljenih podataka o korisnicima, za potrebe dodjele oporezivih prihoda državi članici u poreznom razdoblju trebalo bi uzeti u obzir broj korisnika čiji su podaci preneseni u tom razdoblju stvoreni tako da je korisnik upotrijebio uređaj u toj državi članici.
- (33) Utvrđivanje mjesta na kojem se uređaj korisnika upotrebljava pa na temelju toga i mjesta oporezivanja, trebalo bi biti moguće na temelju adrese internetskog protokola (IP adrese) uređaja korisnika ili drugim sredstvima geolociranja, ako su preciznija. Za mjesto oporezivanja ne bi trebalo uzeti u obzir doprinose li korisnici novčano u stvaranju prihoda ni mjesto plaćanja za isporuku iz koje proizlazi obveza plaćanja PDU-a, kao ni mjesto na kojem je obavljena moguća isporuka odnosne robe ili usluga ugovorena s pomoću višestranog digitalnog sučelja.
- (34) Svaka obrada osobnih podataka koja se obavlja u pogledu PDU-a trebala bi se provoditi u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰, uključujući obrade koje mogu biti potrebne u pogledu adresa internetskog protokola (IP adrese) ili drugih sredstava geolociranja. Konkretno, potrebno je imati u vidu potrebu provedbe odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera radi usklađivanja s pravilima koja se odnose na zakonitost i sigurnost obrade, pružanje informacija te

¹⁰ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

prava osoba čiji se podaci obrađuju. Kad god je to moguće, osobne podatke trebalo bi anonimizirati.

- (35) Oporezivi prihodi trebali bi biti jednaki ukupnim bruto prihodima koje je ostvario porezni obveznik, bez poreza na dodanu vrijednost i drugih sličnih poreza. Trebalo bi smatrati da je porezni obveznik u trenutku njihova dospijeca ostvario oporezive prihode, neovisno o tome jesu li do tada stvarno plaćeni. PDU bi se trebao naplaćivati u državi članici na udio oporezivih prihoda koje je porezni obveznik ostvario u poreznom razdoblju, a koji se smatraju ostvarenima u toj državi članici te bi se trebali izračunavati primjenom stope PDU-a na taj udio. Kako bi se izbjeglo narušavanje jedinstvenog tržišta, trebalo bi uvesti jedinstvenu stopu PDU-a na razini Unije. Stopu PDU-a trebalo bi odrediti na razini od 3 %, čime se ostvaruje odgovarajuća ravnoteža između prihoda od poreza te u obzir uzima diferencijalni učinak PDU-a na poduzeća s različitim maržama.
- (36) Porezni obveznici koji pružaju oporezive usluge trebali bi podlijevati PDU-u, kao i biti odgovorni za ispunjavanje niza administrativnih obveza. Trebalo bi uspostaviti mehanizam pojednostavnjenja u obliku jedinstvene kontaktne točke (*one stop shop*) za porezne obveznike koji podliježu PDU-u u jednoj ili više država članica, čime bi na jednom mjestu mogli izvršiti sve svoje obveze u pogledu PDU-a (identifikacija, podnošenje prijave PDU-a i plaćanje). Obveze bi trebalo ispunjavati u jednoj državi članici (državi članici identifikacije), koja bi pak trebala prikupljati informacije i uplate PDU-a u ime ostalih država članica u kojima postoji obveza plaćanja PDU-a te potom s tim državama članicama razmjenjivati relevantne informacije i prikupljene iznose PDU-a. Takvim se mehanizmom ne dovodi u pitanje iznos PDU-a koji porezni obveznik izravno duguje svakoj državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a. Stoga bi svaka država članica u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a trebala imati ovlasti za izravnu naplatu PDU-a od poreznog obveznika koji tom porezu podliježe, kao i za provedbu poreznih revizija i mjera nadzora čiji je cilj preispitivanje dugovanja PDU-a poreznog obveznika. Takve provedbene mjere i mjere nadzora trebale bi se urediti pravilima i postupcima primjenjivima u svakoj državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a.
- (37) Države članice trebale bi biti u mogućnosti propisati računovodstvene obveze, obveze vođenja evidencije ili druge obveze u cilju djelotvorne naplate PDU-a, kao i druge mjere za sprječavanje utaje, izbjegavanja plaćanja poreza i zlouporabe.
- (38) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Direktive u pogledu administrativnih obveza koje treba ispuniti i za razmjenu informacija među državama članicama potrebnu za funkcioniranje jedinstvene kontaktne točke, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Komisija bi usto trebala imati mogućnost predlaganja zajedničkih pravila koja se odnose na računovodstvo, vođenje evidencije ili druge obveze koje propisuju države članice. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹.
- (39) Države članice trebale bi, ako je to potrebno, primijeniti odredbe koje je Unija donijela u pogledu administrativne suradnje u poreznim pitanjima kao što su direktive Vijeća

¹¹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

2011/16/EU¹² i 2010/24/EU¹³ ili druge mjere koje su dostupne na međunarodnoj razini poput Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima OECD-a, članka 26. predloška porezne konvencije OECD-a te modela sporazuma OECD-a o razmjeni informacija u poreznim stvarima.

- (40) U skladu sa Zajedničkom političkom deklaracijom država članica i Komisije o obrazloženjima od 28. rujna 2011.¹⁴, u opravdanim slučajevima države članice pridružuju se obavještanju o svojim mjerama za prijenos s pomoću jednoga ili više dokumenata, kojima se objašnjava odnos između dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prijenos. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (41) Ovom se Direktivom želi zaštititi cjelovitost jedinstvenog tržišta, osigurati njegovo pravilno funkcioniranje i izbjeći narušavanje tržišnog natjecanja. Budući da te ciljeve zbog njihove prirode ne mogu dostatno ostvariti države članice, već se oni mogu na bolji način ostvariti na razini Europske unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ovom se Direktivom ne prelazi okvire potrebne za ostvarenje tih ciljeva,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

¹² Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.).

¹³ Direktiva Vijeća 2010/24/EU od 16. ožujka 2010. o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja vezanih za poreze, carine i druge mjere (SL L 84, 31.3.2010., str. 1.).

¹⁴ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

Poglavlje 1.

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1. Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuje zajednički sustav poreza na digitalne usluge (dalje u tekstu „PDU”) kojim se oporezuju prihodi koji proizlaze iz pružanja određenih digitalnih usluga.

Članak 2. Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „subjekt” znači svaka pravna osoba ili pravni aranžman koji posluje putem trgovačkog društva ili strukture koja je transparentna u svrhu oporezivanja;
- (2) „konsolidirana grupa za potrebe financijskog računovodstva” znači svi subjekti koji su u cijelosti uključeni u konsolidirana financijska izvješća sastavljena u skladu s međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja ili nacionalnim sustavom financijskog izvješćivanja;
- (3) „digitalno sučelje” znači bilo koji softver, uključujući internetsku stranicu ili njezin dio, i aplikacije, uključujući mobilne aplikacije, koji su dostupni korisnicima;
- (4) „korisnik” znači svaki pojedinac ili poduzeće;
- (5) „digitalni sadržaj” znači podaci koji se pružaju u digitalnom obliku, poput računalnih programa, aplikacija, glazbe, video zapisa, teksta, igara i drugog softvera, osim podataka koji čine digitalno sučelje;
- (6) „adresa internetskog protokola (IP adresa)” znači niz brojki dodijeljen umreženim uređajima kako bi se omogućilo njihovo komuniciranje putem interneta;
- (7) „porezno razdoblje” znači kalendarska godina.

Članak 3. Oporezivi prihodi

1. Za potrebe ove Direktive, „oporezivim prihodima” smatraju se prihodi subjekta koji proizlaze iz pružanja bilo koje od sljedećih usluga:
 - (a) stavljanja na digitalno sučelje oglašavanja usmjerenog na korisnike tog sučelja;
 - (b) stavljanja višestranog digitalnog sučelja na raspolaganje korisnicima kojim se korisnicima omogućuje pronalaženje drugih korisnika i njihova međusobna interakcija te kojim se usto može omogućiti pružanje odnosnih isporuka robe ili usluga izravno među korisnicima;
 - (c) prijenosa prikupljenih podataka o korisnicima i podataka nastalih aktivnostima korisnika na digitalnim sučeljima.
2. Upućivanje na prihode u stavku 1. uključuje ukupne bruto prihode bez poreza na dodanu vrijednost i drugih sličnih poreza.

3. Stavak 1. točka (a) primjenjuje se neovisno o tome je li digitalno sučelje u vlasništvu subjekta koji je odgovoran za stavljanje oglašavanja na to sučelje. Ako subjekt koji stavlja oglašavanje nije vlasnik digitalnog sučelja, taj se subjekt smatra pružateljem usluga obuhvaćenih točkom (a), a ne vlasnik sučelja.
4. Stavak 1. točka (b) ne uključuje:
 - (a) stavljanje na raspolaganje digitalnog sučelja, ako je isključiva ili glavna namjena stavljanja sučelja na raspolaganje ta da subjekt na njemu pruža korisnicima digitalni sadržaj ili komunikacijske usluge, ili da korisnicima pruža usluge platnog prometa;
 - (b) pružanje bilo kojih od usluga, koje obavljaju mjesta trgovanja ili sistematski internalizatori, navedenih u točkama od 1. do 9. odjeljka A Priloga I. Direktivi br. 2014/65/EU;
 - (c) pružanje bilo kojih od usluga, koje obavljaju regulirani pružatelji usluga za masovno financiranje (*crowdfunding*), navedenih u točkama od 1. do 9. odjeljka A Priloga I. Direktivi br. 2014/65/EU, ili usluga kojima se omogućuje odobravanje zajmova.
5. Stavak 1. točka (c) ne uključuje prijenos podataka koji obavlja mjesto trgovanja, sistemski internalizator ili regulirani pružatelj usluga za masovno financiranje.
6. U stavcima 4. i 5.:
 - (a) „mjesto trgovanja” i „sistemski internalizator” imaju značenja definirana u članku 4. stavku 1. točki 24. te točki 20. Direktive 2014/65/EU;
 - (b) „regulirani pružatelj usluga za masovno financiranje” znači pružatelj usluga za masovno financiranje koji podliježe odobrenju i nadzoru na temelju svih mjera usklađivanja donesenih na temelju članka 114. UFEU-a u pogledu reguliranja usluga masovnog financiranja.
7. Prihodi koji proizlaze iz pružanja usluge obuhvaćene stavkom 1. koje subjekt koji pripada konsolidiranoj grupi za potrebe financijskog računovodstva pruža drugom subjektu iz iste grupe ne smatraju se oporezivim prihodima za potrebe ove Direktive.
8. Ako subjekt koji pripada istoj konsolidiranoj grupi za potrebe financijskog računovodstva pruža uslugu obuhvaćenu stavkom 1. i prihode koji proizlaze iz pružanja te usluge primi drugi subjekt iz te grupe, za potrebe ove Direktive smatra se da je te prihode ostvario subjekt koji pruža uslugu.
9. U poglavljima 2. i 3. usluge obuhvaćene stavkom 1. navedene su kao „oporezive usluge”.

Članak 4. *Porezni obveznik*

1. „Porezni obveznik”, u odnosu na porezno razdoblje, znači subjekt koji ispunjava oba sljedeća uvjeta:
 - (a) ukupni iznos prihoda na svjetskoj razini koje je subjekt prijavio za relevantnu financijsku godinu veći je od 750 000 000 EUR;
 - (b) ukupni iznos oporezivih prihoda koje je subjekt ostvario unutar Unije tijekom relevantne financijske godine veći je od 50 000 000 EUR.

2. Ako subjekt prijavi ili ostvaruje prihode u valuti koja nije euro, prihodi se za potrebe stavka 1. pretvaraju u euro primjenom deviznog tečaja kako je objavljen u *Službenom listu Europske unije* na posljednji dan relevantne financijske godine ili, ako tog dana nema objave, deviznog tečaja objavljenog na prethodni dan.
3. U stavcima 1. i 2. „relevantna financijska godina” znači financijska godina obuhvaćena najnovijim raspoloživim financijskim izvještajima koje je subjekt objavio prije kraja predmetnog poreznog razdoblja.
4. Pravilo iz članka 5. stavka 1. primjenjuje se za utvrđivanje jesu li oporezivi prihodi ostvareni u Uniji, kako je navedeno u stavku 1. točki (b).
5. Za potrebe ove Direktive smatra se da su u trenutku njihova dospijeca oporezivi prihodi ostvareni, neovisno o tome jesu li relevantni iznosi doista plaćeni.
6. Ako subjekt iz stavka 1. pripada konsolidiranoj grupi za potrebe financijskog računovodstva, taj se stavak primjenjuje na prihode na svjetskoj razini koje je prijavila konsolidirana grupa u cjelini, kao i na oporezive prihode koje je ta grupa ostvarila u Uniji.

Poglavlje 2.

MJESTO OPOREZIVANJA, OBVEZA PLAĆANJA I IZRAČUNAVANJE POREZA

Članak 5.

Mjesto oporezivanja

1. Za potrebe ove Direktive oporezivi prihodi koje subjekt ostvari u poreznom razdoblju smatraju se ostvarenima u državi članici u tom poreznom razdoblju ako se korisnici u odnosu na tu oporezivu uslugu nalaze u toj državi članici u tom poreznom razdoblju.

Prvi se podstavak primjenjuje neovisno o tome jesu li takvi korisnici novčano doprinijeli ostvarivanju tih prihoda.
2. U smislu oporezivih usluga smatra se da se korisnik nalazi u državi članici u poreznom razdoblju ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) za usluge obuhvaćene odredbama članka 3. stavka 1. točke (a), ako se predmetno oglašavanje pojavljuje na korisnikovu uređaju u trenutku u kojem se taj uređaj u toj državi članici u tom poreznom razdoblju upotrebljava za pristup digitalnom sučelju;
 - (b) za usluge obuhvaćene odredbama članka 3. stavka 1. točke (b):
 - i. ako usluga uključuje višestrano digitalno sučelje kojim se omogućuje pružanje odnosne isporuke robe ili usluga izravno među korisnicima te korisnik upotrebljava uređaj u toj državi članici u tom poreznom razdoblju za pristup digitalnom sučelju i na tom sučelju sklapa odnosnu transakciju u tom poreznom razdoblju;
 - ii. ako usluga uključuje višestrano digitalno sučelje koje nije obuhvaćeno podtočkom i. i korisnik tijekom tog poreznog razdoblja ili dijela tog razdoblja ima račun koji mu omogućuje pristup digitalnom sučelju te je taj račun otvoren upotrebom uređaja u toj državi članici;
 - (c) za usluge obuhvaćene odredbama članka 3. stavka 1. točke (c), ako su u tom poreznom razdoblju preneseni podaci koje je stvorio korisnik upotrebom uređaja u toj državi članici za pristup digitalnom sučelju, bilo tijekom tog poreznog razdoblja ili tijekom ranijeg razdoblja.
3. Za svako porezno razdoblje, udio ukupnog oporezivog prihoda subjekta, koji se u skladu sa stavkom 1. smatra prihodom ostvarenim u državi članici, utvrđuje se na sljedeći način:
 - (a) kad je riječ o oporezivim prihodima ostvarenim pružanjem usluga obuhvaćenih odredbama članka 3. stavka 1. točke (a), razmjerno broju pojavljivanja oglasa na uređajima korisnika u tom poreznom razdoblju;
 - (b) kad je riječ o oporezivim prihodima ostvarenim pružanjem usluga obuhvaćenih odredbama članka 3. stavka 1. točke (b):
 - i. ako usluga uključuje višestrano digitalno sučelje kojim se omogućuje pružanje odnosne isporuke robe ili usluga izravno među korisnicima, razmjerno broju korisnika koji su sklopili odnosne transakcije na digitalnom sučelju u tom poreznom razdoblju;

- ii. ako usluga uključuje višestrano digitalno sučelje koje nije obuhvaćeno podtočkom i., razmjerno broju korisnika koji u tom poreznom razdoblju ili dijelu tog razdoblja imaju račun koji im omogućuje pristup digitalnom sučelju;
 - (c) kad je riječ o oporezivim prihodima ostvarenim pružanjem usluga obuhvaćenih odredbama članka 3. stavka 1. točke (c), razmjerno broju korisnika čiji su podaci preneseni u tom razdoblju, a koji su stvoreni tako da je korisnik upotrijebio uređaj za pristup digitalnom sučelju, bilo tijekom tog poreznog razdoblja ili tijekom ranijeg razdoblja.
4. Sljedeći se elementi ne uzimaju u obzir pri utvrđivanju mjesta oporezivanja za oporezive prihode koji podliježu PDU-u:
- (a) ako postoji odnosna isporuka robe ili usluga izravno među korisnicima višestranog digitalnog sučelja iz članka 3. stavka 1. točke (b), mjesto na kojem se obavlja ta odnosna isporuka;
 - (b) mjesto na kojem se obavlja bilo koje plaćanje za oporezivu uslugu.
5. Za potrebe ovog članka, država članica u kojoj se upotrebljava uređaj korisnika određuje se pozivanjem na adresu internetskog protokola (IP adresu) uređaja ili drugom metodom geolociranja, ako je preciznija.
6. Podaci koji se mogu prikupljati od korisnika za potrebe primjene ove Direktive ograničuju se na podatke o državi članici u kojoj se korisnici nalaze te se pritom ne omogućuje identifikacija tih korisnika.

Članak 6. Obveza plaćanja

PDU se u državi članici naplaćuje na udio oporezivih prihoda koje porezni obveznik ostvari u poreznom razdoblju i koji se u skladu s člankom 5. smatraju ostvarenim u toj državi članici. PDU u toj državi članici dospijeva sljedećeg radnog dana nakon završetka poreznog razdoblja.

Članak 7. Izračunavanje poreza

PDU se za državu članicu za porezno razdoblje izračunava primjenom stope PDU-a na udio oporezivih prihoda iz članka 6.

Članak 8. Stopa

Stopa PDU-a je 3 %.

Poglavlje 3.

OBVEZE

Članak 9.

Osoba odgovorna za plaćanje i ispunjavanje obveza

1. Osoba odgovorna za plaćanje PDU-a i ispunjavanje obveza iz ovog poglavlja je porezni obveznik koji pruža oporezive usluge.
2. Konsolidiranoj grupi za potrebe financijskog računovodstva dopušteno je imenovati jednog subjekta unutar te grupe odgovornog za plaćanje PDU-a i ispunjavanje obveza iz ovog poglavlja u ime svakog poreznog obveznika u toj grupi koji podliježe PDU-u.

Članak 10.

Identifikacija

1. Porezni obveznik dužan je obavijestiti državu članicu identifikacije o tome da porezni obveznik podliježe PDU-u u jednoj ili više država članica.
2. Obavijest se šalje elektroničkim putem najkasnije 10 radnih dana od završetka prvog poreznog razdoblja za koje porezni obveznik podliježe PDU-u na temelju ove Direktive (dalje u tekstu: „prvo razdoblje obveze”).
3. Država članica identifikacije je:
 - (a) država članica u kojoj porezni obveznik podliježe PDU-u za prvo razdoblje porezne obveze;
 - (b) ako porezni obveznik podliježe PDU-u za to porezno razdoblje u više država članica, jedna od tih država članica koju odabere porezni obveznik.
4. Obavješćivanje propisano u stavku 1. uključuje barem sljedeće informacije o poreznom obvezniku:
 - (a) ime;
 - (b) trgovačko ime, ako je različito od imena;
 - (c) poštansku adresu;
 - (d) adresu elektroničke pošte;
 - (e) nacionalni porezni broj, ako postoji;
 - (f) ime osobe za kontakt;
 - (g) telefonski broj;
 - (h) države članice u kojima porezni obveznik podliježe PDU-u;
 - (i) broj IBAN ili OBAN.
5. Porezni obveznik dužan je obavijestiti državu članicu identifikacije o bilo kakvim promjenama u informacijama dostavljenim u skladu sa stavkom 4.
6. Ako je subjekt imenovan u skladu s člankom 9. stavkom 2., informacije koje subjekt imenovan na temelju tog članka dostavlja za svakog poreznog obveznika u grupi

moraju usto uključivati informacije o tom imenovanom subjektu u odnosu na podatke iz stavka 4. točaka od (a) do (g).

7. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi odredila zajednički format za obavješćivanje propisano ovim člankom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom iz članka 24. stavka 2.

Članak 11. Identifikacijski broj

1. Država članica identifikacije dodjeljuje poreznom obvezniku jedinstveni identifikacijski broj za potrebe PDU-a i obavješćuje poreznog obveznika o tom broju elektroničkim putem u roku od 10 radnih dana od dana primitka obavijesti u skladu s člankom 10.
2. Svaki jedinstveni identifikacijski broj ima prefiks u skladu s ISO kodom 3166 Alpha 2 po kojem je moguće identificirati pojedinu državu identifikacije. Međutim, Grčka i Ujedinjena Kraljevina upotrebljavaju prefiks „EL”, odnosno „UK”.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihovi identifikacijski sustavi omogućuju identifikaciju poreznih obveznika te vode identifikacijski registar svih jedinstvenih identifikacijskih brojeva koje su te države članice dodijelile.

Članak 12. Brisanje iz identifikacijskog registra

1. Porezni obveznik elektroničkim putem obavješćuje državu članicu identifikacije u slučaju bilo koje od sljedećih okolnosti:
 - (a) porezni obveznik više ne ostvaruje oporezive prihode koji se na temelju ove Direktive smatraju ostvarenima u Uniji;
 - (b) porezni obveznik više nema svojstvo poreznog obveznika;
 - (c) porezni obveznik više ne postoji;
 - (d) porezni obveznik više ne podliježe PDU-u u Uniji zbog bilo kojeg drugog razloga.
2. Država članica identifikacije briše poreznog obveznika iz identifikacijskog registra na kraju razdoblja od 60 radnih dana od kraja poreznog razdoblja tijekom kojeg je obaviještena o informacijama iz stavka 1.
3. Ako nakon brisanja iz identifikacijskog registra porezni obveznik kasnije ponovno podliježe PDU-u u Uniji, primjenjuje se članak 10. U skladu s tim tumači se „prvo razdoblje porezne obveze” iz članka 10.

Članak 13. Promjena države članice identifikacije

1. Ako porezni obveznik odabere državu članicu identifikacije u skladu s člankom 10. stavkom 3. točkom (b), za poreznog obveznika taj je odabir obvezujuć za prvo

razdoblje obveze u pogledu kojeg se obavlja obavješćivanje u skladu s člankom 10. te za sljedeća dva porezna razdoblja.

2. Međutim, ako porezni obveznik više ne podliježe PDU-u u toj državi članici identifikacije odabranoj u skladu s člankom 10. stavkom 3. točkom (b), porezni obveznik mijenja državu članicu identifikacije u skladu sa zahtjevima iz članka 10.
3. Svaka promjena države članice identifikacije poreznog obveznika dostavlja se važećoj državi članici identifikacije i ta se promjena primjenjuje od poreznog razdoblja nakon poreznog razdoblja tijekom kojeg su te informacije dostavljene. Važeća država članica identifikacije briše poreznog obveznika iz identifikacijskog registra u skladu s člankom 12. stavkom 2.
4. Predmetni porezni obveznik obavješćuje novu državu članicu identifikacije u skladu s člankom 10., a upućivanja iz tog članka na prvo razdoblje obveze odnose se na porezno razdoblje od kojeg se primjenjuje promjena.

Članak 14. Prijava PDU-a

Porezni obveznik dostavlja državi članici identifikacije prijavu PDU-a za svako porezno razdoblje. Prijava se podnosi elektroničkim putem u roku od 30 radnih dana od kraja poreznog razdoblja obuhvaćenog prijavom.

Članak 15. Informacije na prijavi PDU-a

1. Prijava PDU-a sadržava sljedeće informacije:
 - (a) jedinstveni identifikacijski broj iz članka 11.;
 - (b) za svaku državu članicu u kojoj za predmetno porezno razdoblje postoji obveza plaćanja PDU-a, ukupni iznos oporezivih prihoda za koje se smatra da ih je subjekt ostvario u toj državi članici u tom poreznom razdoblju, zajedno s iznosom PDU-a koji duguje u odnosu na taj iznos u toj državi članici za to porezno razdoblje;
 - (c) ukupni iznos PDU-a koji porezni obveznik duguje u svim državama članicama za predmetno porezno razdoblje.
2. Prijava PDU-a usto sadržava, u pogledu tog poreznog razdoblja, ukupni iznos prihoda na svjetskoj razini i ukupni iznos oporezivih prihoda unutar Unije na koje se primjenjuju odredbe članka 4. stavka 1.
3. Država članica identifikacije može zahtijevati da se iznosi u prijavi iskažu u nacionalnoj valuti.
4. Nakon primitka prijave PDU-a država članica identifikacije odmah toj prijavi dodjeljuje broj prijave PDU-a.
5. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihovi identifikacijski sustavi omogućuju identifikaciju prijave PDU-a i vode identifikacijski registar prijave PDU-a koji sadržava sve brojeve prijave PDU-a koje su te države članice dodijelile.

6. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi odredila zajednički format za prijave PDU-a i brojeve prijave PDU-a. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom iz članka 24. stavka 2.

*Članak 16.
Načini plaćanja*

1. Ukupni iznos PDU-a koji duguje u svim državama članicama za porezno razdoblje porezni obveznik plaća u državi članici identifikacije.
2. Porezni obveznik dužan je državi članici identifikacije platiti ukupni iznos PDU-a koji duguje najkasnije 30 radnih dana od završetka predmetnog poreznog razdoblja te se pri plaćanju poziva na odgovarajući broj prijave PDU-a.
3. Ako porezni obveznik izvrši plaćanje bez pozivanja na odgovarajući broj prijave PDU-a ili broj prijave ne odgovara nijednoj od nepodmirenih prijave PDU-a, država članica identifikacije može poduzeti korake radi rješavanja tog problema. Ako problem nije moguće riješiti, uplaćeni se iznos vraća poreznom obvezniku i ta se uplata ne uzima u obzir za potrebe stavaka 1. i 2.
4. Plaćanje se izvršava na bankovni račun koji odredi država članica identifikacije.
5. Država članica identifikacije može zahtijevati da se plaćanje izvrši u njezinoj nacionalnoj valuti.
6. Država članica identifikacije koja primi uplatu u iznosu većem od ukupnog dugovanja PDU-a, navedenog u odgovarajućoj prijavi PDU-a, izvršava povrat preplaćenog iznosa izravno predmetnom poreznom obvezniku.
7. Ako država članica identifikacije primi uplatu na temelju prijave PDU-a za koju se naknadno utvrdi da je netočna i izmijenjena u skladu s člankom 17., a ta je država članica već raspodijelila iznos uplate državama članicama u kojima postoji obveza plaćanja PDU-a, svaka od tih država članica u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a izvršava izravan povrat odgovarajućeg dijela preplaćenog iznosa poreznom obvezniku.

*Članak 17.
Izmjene prijave PDU-a*

1. Izmjene iznosa navedenih u prijavi PDU-a dopuštene su isključivo izmjenama predmetne prijave, a ne prilagodbama u naknadnim prijavama.
2. Izmjene iz stavka 1. podnose se elektroničkim putem državi članici identifikacije u roku od tri godine od datuma na koji je trebala biti podnesena prvotna prijava. Izmjene nakon tog razdoblja uređuju se pravilima i postupcima primjenjivim u svakoj državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a.
3. Svako dodatno plaćanje koje porezni obveznik izvršava zbog dugovanja PDU-a koja proizlaze iz izmjena navedenih u stavku 1. izvršava se u korist države članice identifikacije u skladu s člankom 16. i u skladu s tim se tumači „ukupno dugovanje PDU-a”. Svaki povrat iznosa koji proizlazi iz izmjena navedenih u stavku 1. u korist poreznog obveznika za uplaćeni iznos PDU-a provodi se u skladu s člankom 16. stavkom 7.

Članak 18.

Mjere u pogledu računovodstva, vođenja evidencije i sprječavanja prijevара te provedbene mjere i mjere nadzora

1. Države članice utvrđuju obveze u pogledu računovodstva, vođenja evidencije i ostale obveze namijenjene osiguravanju djelotvornog plaćanja PDU-a poreznim tijelima. Takva se pravila u državi članici primjenjuju na svaki subjekt koji podliježe PDU-u u toj državi članici, neovisno o državi članici identifikacije tog poreznog obveznika.
2. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi odredila mjere koje se provode na temelju stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom iz članka 24. stavka 2.
3. Države članice mogu donijeti mjere za sprečavanje utaje i izbjegavanja plaćanja poreza te zlouporabe u odnosu na PDU.
4. Država članica identifikacije odabrana u skladu s člankom 10. djeluje u ime drugih država članica u kojima postoji obveza plaćanja PDU-a za potrebe obveza iz ovog poglavlja, ali porezni obveznik izravno dužuje PDU svakoj državi članici u kojoj takvo dugovanje postoji. Stoga svaka država članica u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a ima pravo izvršiti naplatu iznosa PDU-a od predmetnog poreznog obveznika. U tom se smislu primjenjuju pravila i postupci svake takve države članice, uključujući pravila i postupke koji se odnose na kazne, kamate i druge naknade za kašnjenje plaćanja ili neplaćanje PDU-a te pravila i postupke koji se odnose na naplatu dugova.
5. Porezne revizije i mjere nadzora koje država članica provodi u cilju ispitivanja svih informacija i aktivnosti koji su relevantni za izračun dugovanja PDU-a poreznog obveznika u toj državi članici uređuju se u skladu s pravilima i postupcima koji se primjenjuju u toj državi članici.

Članak 19.

Imenovanje nadležnih tijela

Svaka država članica imenuje nadležno tijelo kao tijelo odgovorno u toj državi članici za upravljanje svim aspektima koji se odnose na obveze iz ovog poglavlja i poglavlja 4. te obavješćuje Komisiju o imenu i adresi e-pošte tog nadležnog tijela. Komisija objavljuje imena i adrese nadležnih tijela u *Službenom listu Europske unije*.

Poglavlje 4.

ADMINISTRATIVNA SURADNJA

Članak 20.

Razmjena informacija u pogledu identifikacije

1. Država članica identifikacije upućuje sve obavijesti koje primi na temelju članka 10. nadležnom tijelu svake države članice u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a. Obavijest se šalje u roku od 10 radnih dana od dana na koji je obavijest primljena.
2. Država članica identifikacije usto obavješćuje svaku takvu državu članicu o jedinstvenom identifikacijskom broju dodijeljenom relevantnom poreznom obvezniku na temelju članka 11.
3. Država članica identifikacije usto obavješćuje svaku državu članicu u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a o svakom brisanju iz identifikacijskog registra u skladu s člankom 12. u roku od 10 radnih dana od dana na koji je izvršeno brisanje.

Članak 21.

Razmjena informacija u pogledu prijava PDU-a

1. Država članica identifikacije upućuje prijave PDU-a i sve izmjene prijave PDU-a podnesene u skladu s člancima 14. ili 17. nadležnom tijelu svake države članice u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a. Prijave i izmjene šalju se u roku od 10 radnih dana od dana na koji su primljeni.
2. Ako su iznosi u prijavi PDU-a izraženi u valuti koja nije euro, država članica identifikacije pretvara iznose u euro na temelju tečaja objavljenog u *Službenom listu Europske unije* na posljednji dan poreznog razdoblja obuhvaćenog prijavom ili, ako tog dana nema objave, tečaja objavljenog na dan prethodne objave, te upućuje te informacije relevantnim državama članicama zajedno s prijavom ili izmjenom koja im je dostavljena u skladu sa stavkom 1.
3. Država članica identifikacije upućuje nadležnim tijelima svake države članice u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a sve druge informacije potrebne za povezivanje svakog plaćanja s odgovarajućom prijavom PDU-a.

Članak 22.

Razmjena informacija u pogledu plaćanja

1. Država članica identifikacije dužna je pobrinuti se da se iznos koji je porezni obveznik na temelju članka 16. platio za odgovarajući dospjeli PDU u državi članici koja nije država članica identifikacije prenese nadležnom tijelu te druge države članice. Prijenos se izvršava u roku od 10 radnih dana od dana na koji je plaćanje primljeno.
2. Iznos iz stavka 1. izražen u eurima prenosi se na bankovni račun koji je odredila ta druga država članica.
3. Države članice obavješćuju nadležna tijela drugih država članica o broju bankovnog računa koji se upotrebljava za potrebe stavka 2.

4. Svi iznosi koje država članica identifikacije primi u valuti koja nije euro, pretvaraju se u eure na temelju tečaja objavljenog u *Službenom listu Europske unije* na posljednji dan poreznog razdoblja obuhvaćenog prijavom ili, ako tog dana nema objave, tečaja objavljenog na dan prethodne objave.
5. Ako porezni obveznik plati samo dio ukupnih dugovanja PDU-a, država članica identifikacije dužna je pobrinuti se da se taj dio prenese nadležnim tijelima država članica u kojima postoji obveza plaćanja PDU-a, razmjerno poreznom dugovanju u svakoj pojedinačnoj državi članici. Država članica identifikacije o tome izvještava nadležna tijela država članica u kojima u skladu s tim postoji obveza plaćanja PDU-a.
6. Ako je država članica u kojoj postoji obveza plaćanja PDU-a izvršila povrat preplaćenog iznosa izravno poreznom obvezniku u skladu s člankom 16. stavkom 7., ta država članica obavješćuje državu članicu identifikacije o iznosu tih povrata.

Članak 23.

Načini razmjene informacija

1. Informacije i dokumentacija koji se razmjenjuju u skladu s ovim poglavljem šalju se elektroničkim putem.
2. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi utvrdila tehničke pojedinosti za načine razmjene takvih informacija i dokumentacije. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom iz članka 24. stavka 2.

Poglavlje 5.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24. Odborski postupak

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 25. Prenošenje

1. Države članice najkasnije do [31. prosinca 2019.] donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne radi usklađivanja s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.
Te odredbe primjenjuju od [1. siječnja 2020.].
Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave.
2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 26. Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 27. Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*